

Załącznik
do Zarządzenia Nr 48/2024
Wójta Gminy Kamień
z dnia 27 maja 2024 r.

**RAPORT O STANIE GMINY KAMIENŃ
ZA 2023 ROK**

Kamień, maj 2024 r.

SPIS TREŚCI

WSTĘP	4
1. PODSTAWOWE INFORMACJE O GMINIE	4
1.1. Położenie i powierzchnia	4
1.2. Sołectwa i gminne jednostki organizacyjne	4
1.3. Ludność	4
1.4. Zatrudnienie i bezrobocie	6
1.5. Gospodarstwa rolne	6
1.6. Podmioty gospodarcze	7
1.7. Przynależność do Stowarzyszeń i Związków	8
2. ZARZĄDZANIE GMINĄ	8
2.1. Władze Gminy	8
2.1.1. Rada Gminy	8
2.1.2. Wójt Gminy	9
2.2. Realizacja uchwał rady gminy	9
3. FINANSE GMINY	12
3.1. Budżet gminy	12
3.2. Poziom zadłużenia	13
3.3. Zaległości z tytułu podatków	13
3.4. Pomoc publiczna	14
4. INWESTYCJE I REMONTY	14
4.1. Realizacja zadań inwestycyjnych i remontowych	14
4.2. Realizacja zadań w ramach środków Funduszu Sołectkiego	16
4.3. Współpraca z innymi samorządami, instytucjami	17
5. ŁAD PRZESTRZENNY	18
5.1. Dokumenty strategiczne	18
5.2. Ruch budowlany	19
6. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA	19
6.1. Wodociągi, kanalizacja, gazyfikacja	19
6.1.1. Wodociągi	19
6.1.2. Kanalizacja	19
6.1.3. Gazyfikacja	20
6.2. Oświetlenie uliczne	20
6.3. Komunikacja	21
6.4. Telekomunikacja i Internet	21
7. MIENIE KOMUNALNE	21

7.1. Informacja o stanie mienia komunalnego.....	21
7.2. Gospodarowanie mieniem komunalnym	24
8. GOSPODARKA ODPADAMI I OCHRONA ŚRODOWISKA	25
8.1. Gospodarowanie odpadami komunalnymi	25
8.2. Realizacja programów na rzecz środowiska	27
9. OŚWIATA I WYCHOWANIE	27
9.1. Szkoły, w tym punkty przedszkolne	27
9.2. Pomoc materialna dla uczniów.....	30
9.3. Realizowane zadania oświatowe	31
9.4. Poziom wydatków na oświatę	32
9.5. Dowożenie uczniów	33
10. KULTURA, SPORT	33
10.1. Działalność Gminnej Biblioteki Publicznej w Kamieniu zs. w Strachostawiu	38
10.2. Działalność świetlic wiejskich w Kamieniu, Strachostawiu, Pławanicach	39
10.3. Działalność podmiotów pożytku publicznego.....	39
11. POMOC SPOŁECZNA.....	40
11.1. Informacje ogólne	40
11.2. Zadania własne	41
11.3. Zadania zlecone.....	43
11.4. Przeciwdziałanie patologiom społecznym	44
12. BEZPIECZEŃSTWO.....	46
12.1. Ochrona przeciwpożarowa	46
12.2. Analiza popełnionych przestępstw i wykroczeń	48

WSTĘP

Raport o stanie Gminy Kamień za 2023 r. został opracowany na podstawie art. 28aa ustawy o samorządzie gminnym.

Raport obejmuje podsumowanie działalności wójta w roku poprzednim, w szczególności realizację polityk, programów i strategii, uchwał rady gminy i funduszu sołeckiego, które zostały omówione w poszczególnych rozdziałach.

Dokument ten nie zawiera szczegółowej informacji o finansach gminy, ponieważ została ona ujęta w sprawozdaniu opisowym z wykonania budżetu gminy za 2023 r.

Podstawą opracowania raportu było szereg dokumentów znajdujących się w posiadaniu urzędu, jak również dane udostępnione przez Starostwo Powiatowe, Powiatowy Urząd Pracy, Komendę Miejską Policji w Chełmie oraz wiedza merytorycznych pracowników urzędu gminy i jednostek organizacyjnych gminy. Raport o stanie gminy każdego roku jest przedstawiany radzie gminy w terminie do 31 maja, a jego rozpatrzenie następuje podczas sesji absolutoryjnej.

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O GMINIE

1.1. Położenie i powierzchnia

Gmina Kamień jest gminą podmiejską położoną w południowo-wschodniej części powiatu chełmskiego. Graniczy z gminami: Żmudź, Leśniowice, Dorohusk, Chełm oraz Miastem Chełm.

Powierzchnia gminy wynosi 9690 ha, co stanowi około 5% powierzchni powiatu chełmskiego. W ogólnej powierzchni gminy użytki rolne stanowią 81,18%, lasy i grunty zadrzewione 9,94%, tereny zabudowane (budynki drogi i inne obiekty) 4,82%, nieużytki 2,75% oraz grunty pod wodami 1,31%. Teren gminy ma charakter równinny, przecina go rzeka Udał.

Gmina zlokalizowana jest przy trasie Chełm - Hrubieszów, prowadzącej do przejścia granicznego w Zosinie. Wzdłuż północnej granicy gminy przebiega linia kolejowa Chełm - Dorohusk - Kowel. Odległość od miasta wojewódzkiego Lublina wynosi około 80 km, natomiast odległość od przejścia granicznego w Dorohusku około 23 km.

Ośrodkiem administracyjnym gminy jest miejscowość Kamień, w której znajdują się: urząd gminy, ośrodek zdrowia, apteka, bank, punkt pocztowy.

1.2. Sołectwa i gminne jednostki organizacyjne

Na terenie gminy znajduje się 14 sołectw w skład, których wchodzi 17 miejscowości. Wyróżniamy sołectwa: Andrzejów, Czerniejów, Haliczany, Ignatów, Józefin, Kamień, Kamień - Kolonia, Koczów, Mołodutyn, Natalin, Pławanice, Rudolfin, Strachosław i Wolawce. Miejscowości bez statusu sołectw to: Ignatów - Kolonia, Majdan Pławanicki oraz Pławanice – Kolonia.

Gminne jednostki organizacyjne to:

- 1) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kamieniu,
- 2) Publiczna Szkoła Podstawowa im. Konstytucji 3 Maja w Strachosławiu z Punktem Przedszkolnym,
- 3) Publiczna Szkoła Podstawowa im. Tadeusza Kościuszki w Kamieniu z Punktem Przedszkolnym,
- 4) Gminna Biblioteka Publiczna w Kamieniu z/s. w Strachosławiu, która jest samorządową instytucją kultury.

1.3. Ludność

Zgodnie z danymi rejestru ewidencji ludności na terenie Gminy Kamień na dzień 31.12.2023 r. zameldowanych było 4138 osób. Porównywalnie na dzień 31.12.2022 r. zameldowanych było 4155 osób. Tak więc w ciągu 2023 roku nastąpiło zmniejszenie liczby mieszkańców o 17 osób.

Tabela nr 1. Zestawienie zbiorcze mieszkańców w poszczególnych miejscowościach z podziałem na kobiety i mężczyzn

L.p.	Miejscowość	Kobiety	Mężczyźni	Razem
1.	Andrzejów	91	90	181
2.	Czerniejów	131	133	264
3.	Haliczany	45	49	94
4.	Ignatów	39	41	80
5.	Ignatów-Kolonia	89	86	175
6.	Józefin	78	76	154
7.	Kamień	527	496	1023
8.	Kamień-Kolonia	150	143	293
9.	Koczów	51	53	104
10.	Majdan Pławanicki	25	27	52
11.	Mołodutyn	69	79	148
12.	Natalin	78	81	159
13.	Pławanice	121	140	261
14.	Pławanice-Kolonia	46	50	96
15.	Rudolfin	102	98	200
16.	Strachosław	380	359	739
17.	Wolawce	60	55	115
	RAZEM	2082	2056	4138

W roku 2023 urodziło się 39 dzieci, w stosunku do roku 2022 nastąpił spadek liczby urodzeń o 5 dzieci.

Tabela nr 2. Zestawienie zbiorcze urodzeń w poszczególnych miejscowościach w 2023 r. z podziałem na kobiety i mężczyzn

L.p.	Miejscowość	Kobiety	Mężczyźni	Razem
1.	Andrzejów	1	3	4
2.	Czerniejów	3	2	5
3.	Haliczany	0	0	0
4.	Ignatów	0	0	0
5.	Ignatów-Kolonia	0	1	1
6.	Józefin	1	0	1
7.	Kamień	6	4	10
8.	Kamień-Kolonia	2	1	3
9.	Koczów	0	0	0
10.	Majdan Pławanicki	0	0	0
11.	Mołodutyn	1	0	1
12.	Natalin	2	1	3
13.	Pławanice	1	1	2
14.	Pławanice-Kolonia	1	1	2
15.	Rudolfin	1	1	2
16.	Strachosław	2	3	5
17.	Wolawce	0	0	0
	RAZEM	21	18	39

1.4. Zatrudnienie i bezrobocie

Liczba osób bezrobotnych z Gminy Kamień zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Chełmie według stanu na dzień 31.12.2023 r. wyniosła 137. W odniesieniu do stanu sprzed roku odnotowano spadek liczby osób bezrobotnych o 15 osób.

Najmniej osób bez pracy było z grupy wiekowej powyżej 60 lat – 11 osób oraz w grupie wiekowej 55-59 - 12 osób.

Tabela nr 3. Analiza struktury wiekowej osób pozostających bez pracy w Gminie Kamień

Wyszczególnienie	Ogółem	Wiek w latach					
		18-24	25-34	35-44	45-54	55 - 59	powyżej 60
Gmina Kamień	137	21	37	30	26	12	11

Tabela nr 4. Poziom wykształcenia osób bezrobotnych w Gminie Kamień

Wyszczególnienie	Ogółem	Ogółem z wykształceniem				
		wyższe	policealne i średnie zawodowe	średnie ogólnokształcące	zasadnicze zawodowe	gimnazjalne i poniżej
Gmina Kamień	137	12	37	11	41	36

Pod koniec 2023 roku bez pracy pozostawało 137 osób. Prawo do zasiłku dla bezrobotnych posiadało 15 osób.

Zauważyć można, że wśród osób bezrobotnych z terenu gminy przeważają osoby z niższym wykształceniem. Ponad 50% bezrobotnych stanowią osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym oraz gimnazjalnym i poniżej.

Problem bezrobocia w najmniejszym stopniu dotyka osób z wykształceniem wyższym oraz średnim ogólnokształcącym.

Tabela nr 5. Struktura bezrobocia w Gminie Kamień

	Liczba osób bezrobotnych		Bezrobotni z prawem do zasiłku	Bezrobotni bez prawa do zasiłku	Osoby do 30 roku życia	w tym osoby do 25 roku życia	Bezrobotni powyżej 50 roku życia	Długotrwale bezrobotni
	31.12. 2022 r.	31.12. 2023 r.						
Gmina Kamień	152	137	15	122	43	21	36	78

W 2023 roku w gminie Kamień realizowane były instrumenty rynku pracy takie jak:

- roboty publiczne – 11 osób,
- staże – 2 osoby,
- prace społeczne użyteczne – 1 osoba.

1.5. Gospodarstwa rolne

Gospodarka gminy zdominowana jest przez rolnictwo. W przeważającej części znajdują się tu gleby dobre. W strukturze zasiewów przoduje pszenica ozima, rzepak ozimy, burak cukrowy, kukurydza i inne zboża.

Pojawiają się uprawy roślin strączkowych i słoneczników. Dobrze rozwinięta jest również produkcja zwierzęca bydła i trzody chlewnej. Na terenie gminy funkcjonuje jedno duże gospodarstwa o powierzchni ponad 100 hektarów. Ponadto coraz większe znaczenie ma rozwój funkcji usługowych. Głównym źródłem utrzymania się rolników jest sprzedaż płodów rolnych, co skutkuje założeniem plantacji.

W gminie funkcjonują 1622 indywidualne gospodarstwa rolne, w tym (Tabela nr 6):

L.p.	Powierzchnia gospodarstwa	Ilość gospodarstw
1.	1 - 5 ha	1062
2.	5,01- 15 ha	433
3.	15,01 – 25 ha	62
4.	powyżej 25 ha	58

1.6. Podmioty gospodarcze

Działanie Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej w skrócie CEIDG polega na prowadzeniu przez Ministra Gospodarki elektronicznego rejestru przedsiębiorców - osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, aby zapewnić publiczny, jawny, aktualny i bezpłatny dostęp do bazy danych i informacji w nim zawartych. Funkcjonowanie CEIDG - reguluje Ustawa z dnia 6 marca 2018 r. o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i Punkcie Informacji dla Przedsiębiorcy.

Obecnie wszystkich czynności w CEIDG (wpis, zmiana, zawieszenie, wznowienie, wykreślenie) dokonuje się za pomocą wniosku CEIDG, składanego w dowolnie wybranym urzędzie miasta lub gminy w formie papierowej lub elektronicznie za pomocą certyfikatu lub profilu zaufanego. Wszystkie czynności związane z wpisem do CEIDG prowadzonym przez Ministra Przedsiębiorczości i Technologii są BEZPŁATNE. Do wszystkich przypadków oferowania wpisu do rejestru przedsiębiorców należy podchodzić ze szczególną ostrożnością, gdyż są to oferty komercyjne. Składany wniosek CEIDG stanowi jednocześnie zgłoszenie do ZUS/KRUS, GUS oraz naczelnika urzędu skarbowego, co znacznie ułatwia prowadzenie działalności gospodarczej.

W 2018 weszła w życie Konstytucja Biznesu jest to pakiet ustaw, których celem jest zreformowanie i uproszczenie przepisów dotyczących prowadzenia działalności. Zmiany wprowadzone przez Konstytucję Biznesu dotyczą takich obszarów, jak m.in.: relacje przedsiębiorcy z urzędami i załatwianie spraw urzędowych, zakładanie firmy, zawieszanie działalności, zasady tworzenia prawa gospodarczego, obowiązki związane z prowadzeniem działalności.

W okresie od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r. w Urzędzie Gminy Kamień zostało złożonych przez przedsiębiorców i wprowadzonych przez pracowników do systemu CEIDG 104 następujących rodzajów wniosków (Tabela nr 7).

Rodzaj wniosku	Liczba wniosków
Wpis działalności gospodarczej do CEIDG	13
Zmiana wpisu w działalności gospodarczej	41
Zawieszenie działalności gospodarczej	22
Wznowienie działalności gospodarczej	12
Wykreślenie działalności gospodarczej	16
Suma	104

Według stanu na dzień 31 grudnia 2023 r. na terenie Gminy Kamień działało 184 podmioty gospodarcze, które wykazują obszar gminy jako główne miejsce wykonywania działalności gospodarczej. W tej liczbie znajduje się 17 podmiotów gospodarczych, które wykazują dodatkowe miejsce wykonywania działalności w gminie.

Głównym kierunkiem działalności gospodarczej w gminie są handel oraz usługi. Uwagę zwraca duży udział podmiotów wykonujących roboty ogólnobudowlane, podmioty działające w zakresie transportu drogowego towarów a następnie sprzedaż detaliczna towarów ogólnospożywczych, konserwacja i naprawa pojazdów samochodowych z wyłączeniem motocykli oraz działalność usługowa wspomagająca produkcję roślinną.

W 2023 r. na terenie Gminy Kamień działało łącznie 6 sklepów spożywczo – przemysłowych. W trakcie roku od dnia 10 stycznia 2023 r. rozpoczął działalność sklep spożywczo – przemysłowy znajdujący się w Kamieniu Kolonii. Z dniem 1 czerwca 2023 r. zakończył swoją działalność sklep w Strachosławiu.

1.7. Przynależność do Stowarzyszeń i Związków

W 2008 roku w efekcie starań wójtów gmin Kamień i Białopole została utworzona Lokalna Grupa Działania Ziemi Chełmskiej. Ostatecznie członkami założycielami zostały osoby prawne i fizyczne z następujących gmin powiatu chełmskiego: Białopole, Dorohusk, Dubienka, Leśniowice, Kamień, Wojsławice, Żmudź, oraz gminy Horodło z powiatu hrubieszowskiego. Celem powstania Stowarzyszenia było umożliwienie mieszkańcom gmin wchodzących w jego skład korzystanie ze środków przeznaczonych na rozwój terenów wiejskich w ramach Osi LEADER z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.

W 2000 roku Gmina Kamień przystąpiła do Stowarzyszenia Samorządów Euroregionu Bug, którego celem jest inspirowanie, wspomaganie i koordynacja współpracy transgranicznej samorządów, z obszarów przygranicznych wzdłuż granicy międzypaństwowej na rzece Bug.

2. ZARZĄDZANIE GMINĄ

Podstawowym celem działalności Urzędu jest zapewnienie mieszkańcom profesjonalnej i przyjaznej obsługi. Urząd Gminy realizuje zadania własne oraz zadania zlecone przez administrację rządową. Do zadań własnych gminy należy m.in. dbałość o porządek publiczny, oświatę, kulturę, infrastrukturę, pomoc społeczną, ochronę środowiska. Natomiast zadania zlecone przez administrację rządową dotyczą m.in. spraw obywatelskich, wyborów i obronności.

2.1. Władze Gminy

2.1.1. Rada Gminy

Organem stanowiącym i kontrolnym w gminie jest Rada Gminy. Do właściwości Rady Gminy należą wszystkie sprawy pozostające w zakresie działania gminy, są to m.in. takie sprawy jak uchwalanie statutu gminy, budżetu gminy, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, podejmowanie uchwał w sprawach podatków i opłat lokalnych w granicach określonych w odrębnych ustawach oraz podejmowanie uchwał w innych sprawach pozostających w gestii rady.

Radę Gminy Kamień tworzy 15 radnych, przy radzie gminy działało 5 stałych komisji rady gminy:

- Komisja Rewizyjna,
- Komisja Budżetu i Finansów,
- Komisja Oświaty, Kultury i Spraw Społecznych,
- Komisja Rolnictwa i Gospodarki Komunalnej,
- Komisja Skarg, Wniosków i Petycji.

Częstotliwość posiedzeń Komisji Skarg, Wniosków i Petycji, zależy od liczby skarg, wniosków i petycji kierowanych do rady gminy.

W 2023 roku Rada Gminy obradowała i podejmowała stosowne uchwały zgodnie z planem pracy Rady Gminy przyjętym Uchwałą NR XXL/261/2022 z dnia 29 grudnia 2022 r. oraz w miarę potrzeb.

W 2023 roku odbyło się ogółem 9 sesji Rady Gminy VIII Kadencji, na których podjęto 49 uchwał.

W omawianym roku odbyło się również 6 wspólnych posiedzeń stałych Komisji Rady Gminy oraz 1 posiedzenie Komisji Rewizyjnej a także 1 posiedzenie Komisji Skarg, Wniosków i Petycji.

2.1.2. Wójt Gminy

Organem wykonawczym w gminie jest Wójt Gminy, którego kompetencje dzielą się na dwa obszary. Z jednej strony wójt jako organ wykonawczy gminy, zgodnie z ustawą z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym odpowiada za wykonywanie uchwał rady gminy. Ponadto liczne przepisy w ustawach i rozporządzeniach szczegółowo określają zakres zadań realizowanych przez wójta. Należą do nich w szczególności: przygotowywanie projektów uchwał rady gminy, opracowywanie programów rozwoju, gospodarowanie mieniem gminy, wykonywanie budżetu gminy, zatrudnianie i zwalnianie kierowników gminnych jednostek organizacyjnych. Wójt odpowiada również za gospodarkę finansową gminy. Wśród jego najważniejszych kompetencji w tym zakresie wskazuje się: przygotowanie projektu budżetu gminy, ogłaszanie uchwały budżetowej i sprawozdania z jej wykonania, dokonywanie zmian w planie dochodów i wydatków w zakresie, do którego posiada upoważnienie, dbałość o pozyskiwanie dochodów oraz podejmowanie decyzji o wydatkowaniu środków.

Z drugiej strony wójt kieruje bieżącymi sprawami gminy oraz reprezentuje ją na zewnątrz. Jest także zwierzchnikiem służbowym w stosunku do pracowników Urzędu Gminy oraz Kierowników Gminnych Jednostek Organizacyjnych.

Wójt wykonuje swoje zadania przy pomocy Urzędu Gminy oraz Gminnych Jednostek Organizacyjnych.

2.2. Realizacja uchwał rady gminy

Stosownie do zapisu art. 30 ust.1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym Wójt Gminy jako organ wykonawczy realizował przy pomocy urzędu gminy uchwały podjęte przez Radę Gminy w 2023 r. w sposób określony uchwałami.

Podjęte przez Radę Gminy uchwały zgodnie z art. 90 ust. 1 i 2 ustawy o samorządzie gminnym Wójt Gminy przekazał w terminie 7 dni do organów nadzoru jakimi są w zakresie zgodności z prawem - Wojewoda Lubelski, a w zakresie spraw finansowych Regionalna Izba Obrachunkowa.

W podjętych przez Radę Gminy uchwałach organy nadzoru nie stwierdziły nieprawidłowości co oznacza, że są one zgodne z obowiązującymi przepisami prawa i nie naruszają właściwego gospodarowania finansami publicznymi.

Zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 1 ustawy o dostępie do informacji publicznej, wszystkie uchwały opublikowane zostały w Biuletynie Informacji Publicznej, zaś uchwały stanowiące akty prawa miejscowego oraz uchwały, których ogłoszenie nakazują przepisy prawa zostały opublikowane w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubelskiego.

Wszystkie uchwały były wykonywane z zachowaniem procedur i terminów określonych uchwałami i przepisami prawa. W 2023 roku Rada Gminy Kamień podjęła w sumie 49 uchwał. Szczegółowy wykaz podjętych uchwał zawiera poniższa tabela.

Tabela Nr 8. Wykaz podjętych uchwał w 2023 roku

Lp.	Przedmiot uchwały
1.	Uchwała nr XLI/262/2023 Rady Gminy Kamień z dnia 13 stycznia 2023 r. w sprawie zmiany uchwały budżetowej na rok 2023
2.	Uchwała nr XLII/263/2023 Rady Gminy Kamień z dnia 29 marca 2023 r. w sprawie przyjęcia projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Kamień na lata 2023-2037
3.	Uchwała nr XLII/264/2023 Rady Gminy Kamień z dnia 29 marca 2023 r. w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do nieodpłatnego przyznania pomocy w formie świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności oraz zasad zwrotu wydatków za świadczenia udzielone w formie posiłku albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych dla osób objętych wieloletnim rządowym programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023
4.	Uchwała nr XLII/265/2023 Rady Gminy Kamień z dnia 29 marca 2023 r. w sprawie uchwały budżetowej na rok 2023

5.	Uchwała nr XLII/266/2023 Rady Gminy Kamień z dnia 29 marca 2023 r. w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej
6.	Uchwała nr XLII/267/2023 Rady Gminy Kamień z dnia 13 stycznia 2023 r. w sprawie „Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Kamień na 2023 rok”
7.	Uchwała nr XLII/268/2023 Rady Gminy Kamień z dnia 29 marca 2023 r. zmieniająca uchwałę w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Kamień
8.	Uchwała nr XLII/269/2023 Rady Gminy Kamień z dnia 29 marca 2023 r. sprawie określenia górnych stawek opłat ponoszonych przez właścicieli nieruchomości za usługi w zakresie odbierania odpadów komunalnych oraz nieczystości ciekłych
9.	Uchwała nr XLII/270/2023 Rady Gminy Kamień z dnia 29 marca 2023 r. w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie porozumienia międzygminnego w celu opracowania i wdrażania „Ponadlokalnej Strategii Rozwoju dla Gmin: Białopole, Kamień, Leśniowice, Wojsławice, Żmudź, Dubienka, Dorohusk, Horodło, na lata 2021 – 2027 z perspektywą do 2035 roku”
10.	Uchwała nr XLII/271/2023 Rady Gminy Kamień z dnia 29 marca 2023 r. w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie kolejnej umowy dzierżawy nieruchomości na okres do 3 lat z dotychczasowym dzierżawcą, których przedmiotem jest ta sama nieruchomość
11.	Uchwała nr XLII/272/2023 Rady Gminy Kamień z dnia 29 marca 2023 r. w sprawie ustalenia stawki za 1 km przebiegu pojazdu, uwzględnianej przy obliczaniu zwrotu rodzicom kosztów przewozu niepełnosprawnych dzieci, młodzieży, uczniów oraz ich rodziców
12.	Uchwała nr XLIII/273/2023 Rady Gminy Kamień z dnia 26 kwietnia 2023 r. w sprawie zmiany uchwały budżetowej na rok 2023
13.	Uchwała nr XLIII/274/2023 Rady Gminy Kamień z dnia 26 kwietnia 2023 r. w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej
14.	Uchwała nr XLIII/275/2023 Rady Gminy Kamień z dnia 26 kwietnia 2023 r. sprawie wykazu kąpielisk na terenie Gminy Kamień na rok 2023 oraz określenia sezonu kąpielowego
15.	Uchwała nr XLIII/276/2023 Rady Gminy Kamień z dnia 26 kwietnia 2023 r. w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie porozumienia z Miastem Chełm w zakresie zapewnienia opieki dzieciom w wieku do lat 3 z terenu gminy Kamień uczęszczających do Zespołu Żłobków Miejskich w Chełmie oraz określenia zasad finansowania przez gminę Kamień tej opieki
16.	Uchwała nr XLIII/277/2023 Rady Gminy Kamień z dnia 26 kwietnia 2023 r. w sprawie wyrażenia zgody na wydzierżawienie w drodze bezprzetargowej nieruchomości gruntowej stanowiącej własność gminy
17.	Uchwała nr XLIV/278/2023 Rady Gminy Kamień z dnia 22 czerwca 2023 r. w sprawie trybu i sposobu powoływania oraz odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego
18.	Uchwała nr XLIV/279/2023 Rady Gminy Kamień z dnia 22 czerwca 2023 r. sprawie udzielenia Wójtowi Gminy Kamień wotum zaufania
19.	Uchwała nr XLIV/280/2023 Rady Gminy Kamień z dnia 22 czerwca 2023 r. w sprawie rozpatrzenia i zatwierdzenia sprawozdania finansowego wraz ze sprawozdaniem Wójta Gminy Kamień z wykonania budżetu za 2022 r.
20.	Uchwała nr XLIV/281/2023 Rady Gminy Kamień z dnia 22 czerwca 2023 r. w sprawie udzielenia absolutorium Wójtowi Gminy Kamień z tytułu wykonania budżetu za 2022 r.
21.	Uchwała nr XLIV/282/2023 Rady Gminy Kamień z dnia 22 czerwca 2023 r. w sprawie zmiany uchwały budżetowej na rok 2023
22.	Uchwała nr XLIV/283/2023 Rady Gminy Kamień z dnia 22 czerwca 2023 r. w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej
23.	Uchwała nr XLIV/284/2023 Rady Gminy Kamień z dnia 22 czerwca 2023 r. w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie kolejnych umów dzierżaw nieruchomości na okres do 3 lat z dotychczasowymi dzierżawcami, których przedmiotem jest ta sama nieruchomość
24.	Uchwała nr XLIV/285/2023 Rady Gminy Kamień z dnia 22 czerwca 2023 r. w sprawie określenia wymagań, jakie powinien spełniać przedsiębiorca ubiegający się o uzyskanie zezwolenia na opróżnianie zbiorników bezodpływowych lub osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków i transport nieczystości ciekłych na terenie Gminy Kamień

25.	Uchwała nr XLIV/286/2023 Rady Gminy Kamień z dnia 22 czerwca 2023 r. w sprawie ustalenia sieci oddziałów przedszkolnych i innych form wychowania przedszkolnego prowadzonych przez Gminę Kamień
26.	Uchwała nr XLIV/287/2023 Rady Gminy Kamień z dnia 22 czerwca 2023 r. w sprawie określenia trybu i szczegółowych kryteriów oceny wniosków o realizację zadania publicznego w ramach inicjatywy lokalnej
27.	Uchwała nr XLV/288/2023 Rady Gminy Kamień z dnia 23 sierpnia 2023 r. w sprawie zmiany uchwały budżetowej na rok 2023
28.	Uchwała nr XLV/289/2023 Rady Gminy Kamień z dnia 23 sierpnia 2023 r. w sprawie powołania Zespołu opiniującego kandydatów na ławników
29.	Uchwała nr XLV/290/2023 Rady Gminy Kamień z dnia 23 sierpnia 2023 r. w sprawie ustalenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego dla strażaków ratowników Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu gminy Kamień
30.	Uchwała nr XLVI/291/2023 Rady Gminy Kamień z dnia 29 września 2023 r. w sprawie zmiany uchwały budżetowej na rok 2023
31.	Uchwała nr XLVI/292/2023 Rady Gminy Kamień z dnia 29 września 2023 r. w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej
32.	Uchwała nr XLVI/293/2023 Rady Gminy Kamień z dnia 29 września 2023 r. w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie kolejnej umowy dzierżawy nieruchomości na okres do 3 lat z dotychczasowym dzierżawcą, której przedmiotem jest ta sama nieruchomość
33.	Uchwała nr XLVII/294/2023 Rady Gminy Kamień z dnia 26 października 2023 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu głosowania w wyborach ławników do sądów powszechnych na kadencję 2024 - 2027
34.	Uchwała nr XLVII/295/2023 Rady Gminy Kamień z dnia 26 października 2023 r. w sprawie wyboru ławnika do Sądu Rejonowego w Chełmie do orzekania w sprawach z zakresu prawa pracy na kadencję 2024- 2027
35.	Uchwała nr XLVII/296/2023 Rady Gminy Kamień z dnia 26 października 2023 r. w sprawie zmiany uchwały budżetowej na rok 2023
36.	Uchwała nr XLVII/297/2023 Rady Gminy Kamień z dnia 26 października 2023 r. w sprawie rozpatrzenia petycji dotyczącej utworzenia Gminnej Straży Energetycznej
37.	Uchwała nr XLVIII/298/2023 Rady Gminy Kamień z dnia 28 listopada 2023 r. w sprawie obniżenia średniej ceny skupu żyta przyjmowanej do obliczenia podatku rolnego na 2024 rok
38.	Uchwała nr XLVIII/299/2023 Rady Gminy Kamień z dnia 28 listopada 2023 r. w sprawie określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości obowiązujących na terenie gminy Kamień na rok 2024
39.	Uchwała nr XLVIII/300/2023 Rady Gminy Kamień z dnia 28 listopada 2023 r. w sprawie określenia wysokości rocznych stawek podatku od środków transportowych obowiązujących na terenie gminy Kamień na 2024 rok
40.	Uchwała nr XLVIII/301/2023 Rady Gminy Kamień z dnia 28 listopada 2023 r. w sprawie zmiany uchwały budżetowej na rok 2023
41.	Uchwała nr XLVIII/302/2023 Rady Gminy Kamień z dnia 28 listopada 2023 r. w sprawie uchwalenia „Rocznego programu współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego i o wolontariacie, na rok 2024”
42.	Uchwała nr XLVIII/303/2023 Rady Gminy Kamień z dnia 28 listopada 2023 r. w sprawie powołania doraźnej komisji ds. opracowania Statutu Gminy Kamień
43.	Uchwała nr XLVIII/304/2023 Rady Gminy Kamień z dnia 28 listopada 2023 r. w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie porozumienia międzygminnego z Miastem Chełm w sprawie realizacji zadań w zakresie opieki nad bezdomnymi zwierzętami z terenu Gminy Kamień
44.	Uchwała nr XLIX/305/2023 Rady Gminy Kamień z dnia 29 grudnia 2023 r. w sprawie zmiany uchwały budżetowej na rok 2023

45.	Uchwała nr XLIX/306/2023 Rady Gminy Kamień z dnia 29 grudnia 2023 r. w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej
46.	Uchwała nr XLIX/307/2023 Rady Gminy Kamień z dnia 29 grudnia 2023 r. w sprawie uchwały budżetowej na rok 2024
47.	Uchwała nr XLIX/308/2023 Rady Gminy Kamień z dnia 29 grudnia 2023 r. w sprawie wieloletniej prognozy finansowej
48.	Uchwała nr XLIX/309/2023 Rady Gminy Kamień z dnia 29 grudnia 2023 r. w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2024
49.	Uchwała nr XLIX/310/2023 Rady Gminy Kamień z dnia 29 grudnia 2023 r. w sprawie ustanowienia programu osłonowego w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024 – 2028

3. FINANSE GMINY

3.1. Budżet gminy

Szczegółowe omówienie realizacji budżetu, znajduje się w sprawozdaniu opisowym z wykonania budżetu Gminy Kamień za 2023 rok.

Natomiast w omawianym materiale wskazane zostały jedynie główne pozycje budżetu.

Budżet gminy to coroczny plan dochodów i przychodów oraz wydatków i rozchodów. Projekt jest przygotowywany przez wójta gminy we współpracy ze skarbnikiem i pracownikami urzędu gminy. O ostatecznym jego kształcie decydują radni w głosowaniu przyjmując uchwałę budżetową na dany rok. Należy pamiętać, że jest to plan, więc naturalne jest, że w ciągu roku wprowadzane są do niego mniejsze lub większe zmiany.

Dochody samorządu składają się z dochodów własnych, dotacji celowych oraz subwencji oświatowej i wyrównawczej przekazywanych z budżetu państwa.

Dla budżetu gminy Kamień największe źródła dochodów to: subwencje, podatki rolne i od nieruchomości, udział w podatku dochodowym od osób fizycznych (PIT) oraz osób prawnych (CIT), środki na realizację zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych gminie ustawami oraz dochody ze źródeł zewnętrznych, które pozyskujemy na planowane inwestycje. Te ostatnie są najbardziej zróżnicowane każdego roku – w zależności od kwoty środków własnych przeznaczonych na ten cel oraz od pozyskanych środków unijnych na realizację projektów.

Przyjęty do realizacji budżet zakładał:

Dochody ogółem – 27 566 547,62 zł w tym:

- dochody bieżące – 18 258 374,20 zł,
- dochody majątkowe – 9 308 173,42 zł.

Wprowadzone zmiany budżetu w okresie sprawozdawczym spowodowały wzrost pierwotnie planowanej kwoty dochodów o 5 806 768,93 zł – jest to wzrost dochodów bieżących o kwotę 5 371 396,45 zł i wzrost dochodów majątkowych o kwotę 435 372,48 zł,

Ogólne wykonanie dochodów w 2023 roku wyniosło –25 534 127,43 zł tj. 76,51% planu z tego przypadło na:

- dochody bieżące – 22 433 848,38 zł,
- dochody majątkowe – 3 100 279,05 zł.

Uchwała budżetowa określa, na jakie cele i w jakiej wysokości wydajemy publiczne pieniądze. Można je podzielić na wydatki bieżące (związane z działalnością urzędu oraz jednostek podległych) i wydatki majątkowe, na które gmina corocznie przeznaczona określone środki w miarę potrzeb i możliwości finansowych.

Przyjęty do realizacji budżet zakładał:

Wydatki ogółem – 30 728 004,22 zł w tym:

- wydatki bieżące – 16 039 411,28 zł,
- wydatki majątkowe –14 688 592,94 zł.

Wprowadzone zmiany budżetu w okresie sprawozdawczym spowodowały zmniejszenie pierwotnie planowanej kwoty wydatków o 5 530 002,23 zł – jest to wzrost wydatków bieżących o kwotę 6 123 593,91 zł i zmniejszenie wydatków majątkowych o 593 591,68 zł.

Ogólne wykonanie wydatków w 2023 roku – 27 393 903,11 zł tj. 75,55% planu z tego przypadło na: wydatki bieżące – 18 898 192,39 zł, wydatki majątkowe – 8 495 710,72 zł.

Najważniejszą kategorię wydatków budżetowych stanowią koszty związane z oświatą, które w 2023 roku wyniosły 8 018 599,46 zł. Subwencja oświatowa przekazywana na ten cel wyniosła w 2023 roku 4 646 862,00 zł, co spowodowało, iż gmina dołożyła ze środków własnych kwotę 3 371 737,46 zł, co stanowi 42,05% dołożonych środków.

Kolejny dział, do którego gmina dokłada środki własne to opieka społeczna.

W 2023 roku wydatki Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej ukształtowały się w wysokości 3 963 805,43 zł, z czego dotacja na zadania zlecone to kwota 2 741 594,60 zł, zaś kwota 1 222 210,83 zł to środki własne.

Wskaźnik realizacji dochodów bieżących wynosił 76,51%, natomiast wydatków bieżących 75,55%. Wykonane dochody bieżące były wyższe niż zrealizowane wydatki bieżące zgodnie z art. 242 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

3.2. Poziom zadłużenia

Wielkość zaciąganych zobowiązań powiązana jest z planami inwestycyjnymi oraz koniecznością dysponowania wkładem własnym przy realizacji wielu przedsięwzięć, zwłaszcza finansowanych ze środków europejskich.

Od 2014 roku obowiązuje nowa norma, regulująca limitowanie zadłużenia samorządu terytorialnego, oparta na zindywidualizowanym podejściu do obliczania dopuszczalnego poziomu zadłużenia samorządów. Ze względu na charakter tej reguły powszechnie określa się ją mianem indywidualnego wskaźnika zadłużenia (IWZ). Zgodnie z IWZ o dopuszczalnym poziomie zadłużenia jednostki samorządu terytorialnego decyduje kształtowanie się relacji wielkości obsługi długu do środków, które w ocenie ustawodawcy można przeznaczyć na jego spłatę, tj. przede wszystkim do nadwyżki operacyjnej z trzech minionych lat występujących w Gminie, którego wskaźniki są zobrazowane w Wieloletniej Prognozie Finansowej. Wysokość zadłużenia każdego roku planowana jest na bezpiecznym poziomie, by w przyszłości gmina mogła spłacać swoje zobowiązania zgodnie z ustalonym harmonogramem spłat.

W 2023 roku plan przychodów opiewał na kwotę 3 484 689,90 zł. Zrealizowano 3 424 689,90 zł – kwota 1 400 611,47 zł, to wolne środki wyliczone na podstawie sprawozdania finansowego za 2022 rok, zaś kwota 1 940 000,00 zł to przychody z zaciągniętych kredytów.

Plan rozchodów (spłaty kredytu) ukształtował się na poziomie 600 000,00 zł, natomiast realizacja wyniosła 600 000,00 zł, co stanowi 100,00% planu.

Zadłużenie gminy na koniec okresu sprawozdawczego wyniosło 3 190 000,00 zł, wykazując tendencję spadkową o kwotę 600 000,00 zł w stosunku do roku 2022, czyli o spłatę kredytów. Kwota długu na koniec 2023 roku nie przekroczyła relacji, o której mowa w art. 243 ustawy o finansach publicznych z dnia 27 sierpnia 2009 roku.

Wynikiem tak ukształtowanej realizacji budżetu jest wystąpienie na koniec okresu sprawozdawczego nadwyżki budżetowej w kwocie 964 914,22 zł, która przeznaczona została na spłatę kredytów.

3.3. Zaległości z tytułu podatków

Zaległości podatkowe w roku 2023 posiadali następujący podatnicy:

Osoby fizyczne:

- 1) 249 osób fizycznych na kwotę 91 779,14 zł, w tym:
 - podatek rolny na kwotę 38 576,42 zł,
 - podatek leśny 679,27 zł,
 - podatek od nieruchomości 52 523,45 zł.
- 2) 6 osób fizycznych na kwotę 46 736,08 zł – konto zahipotekowane, w tym:
 - podatek rolny na kwotę 3 981,70 zł,
 - podatek od nieruchomości 42 754,38 zł.

Podatkiem rolnym w 2023 roku objętych było 18 osób prawnych, leśnym 16 podatników, a od nieruchomości 37 osób prawnych.

Zaległości dotyczyły:

Osoby prawne:

- 3 osoby prawne na kwotę ogółem 7 759,14 zł - podatek od nieruchomości,
- 1 osoba prawna na kwotę 104 242,00 zł - konto zhipotekowane podatek od nieruchomości.

Podatkami od środków transportowych objętych było w 2023 roku 9 osób fizycznych i 1 osoba prawna.

Zadłużenie w podatku od środków transportowych na koniec roku 2023 dotyczyło 2 podatników na kwotę 14 874,15 zł. W związku z zadłużeniem dotyczącym podatku od środków transportowych w kwocie 5 417,00 zł, ustanowiono wobec 1 podatnika na jego nieruchomości hipotekę przymusową.

Wobec osób fizycznych i prawnych posiadających zadłużenie w podatkach rolnym, leśnym, od nieruchomości i od środków transportowych, podjęto działania zmierzające do przymusowego ściągnięcia zaległości, polegające na zastosowaniu środków o charakterze upominawczym, wystawianiem tytułów wykonawczych oraz zajęciami hipotecznymi.

W 2023 roku wpłaty należności objętych tytułami wykonawczymi z tytułu podatku rolnego, leśnego i od nieruchomości od osób fizycznych, wyniosły wraz z odsetkami za zwłokę i kosztami upomnienia 7 768,27 zł. Egzekucja komornicza skuteczna była w 2023 roku wobec 13 podatników.

Wpłaty komornicze z tytułu podatku od środków transportowych w 2023 roku wyniosły wraz z odsetkami za zwłokę i kosztami upomnienia 67 552,03 zł, a dotyczyły 3 podatników.

3.4. Pomoc publiczna

Pomoc publiczna przyznawana jest zgodnie z Rozporządzeniem Komisji (UE) Nr 1408/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis w sektorze rolnym na mocy którego to państwo ingeruje w przyznanie w jakichkolwiek formach, pomocy pojedynczemu podmiotowi gospodarczemu bądź grupie podmiotów oraz zgodnie z Rozporządzeniem Komisji (UE) Nr 289/2019 z dnia 19 lutego 2019 r. zmieniające rozporządzenie (UE) nr 702/2014 uznające niektóre rodzaje pomocy w sektorze rolnym i leśnym oraz na obszarach wiejskich za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.

W związku z tym na terenie Gminy Kamień w 2023 roku została udzielona pomoc publiczna w następujących formach:

- z tytułu zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej dla producentów rolnych posiadających gospodarstwa rolne na terenie Gminy Kamień w 2023 roku wyniosła łącznie 787 164,18 zł (złożono 447 wniosków),
- z tytułu nabycia gruntów na powiększenie gospodarstwa rolnego udzielona na łączną kwotę 4 583,00 zł (złożono 6 wniosków),
- z tytułu ulgi inwestycyjnej - udzielona na łączną kwotę 14 045,00 zł (złożono 2 wnioski).

Pomoc de minimis jako specyficzny rodzaj wsparcia publicznego dla firm z sektora małych i średnich przedsiębiorców oraz jej koncepcja która wywodzi się z założenia, że wsparcie o stosunkowo niskiej wartości nie jest w stanie naruszyć konkurencji na rynku. Pomoc de minimis może zostać udzielona w różnych formach, np. dotacje na inwestycję, w formie umorzeń podatkowych i taki też rodzaj pomocy został zastosowany.

W sprawie umorzenia zaległości podatkowych z tytułu podatku rolnego i leśnego za 2023 r. na podstawie przepisów Ordynacji podatkowej (Dz. U. z 2022 r. poz.2651 z późn. zm.) została umorzona należność na łączną kwotę 1 773,00 zł (złożono 1 wniosek) w tym:

- umorzenie z tytułu podatku rolnego na kwotę 1 753,00 zł,
- umorzenie z tytułu podatku leśnego na kwotę 20,00 zł.

4. INWESTYCJE I REMONTY

4.1. Realizacja zadań inwestycyjnych i remontowych

Wysokość wydatków inwestycyjnych sfinansowanych z budżetu gminy w 2023 r. ukierunkowana była nie tylko na rozbudowę infrastruktury technicznej, ale też na rozwój infrastruktury społecznej.

I. Zadania zrealizowane w 2023 roku z udziałem funduszy europejskich:

1. „Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków i sieci wodociągowej na terenie Gminy Kamień” w systemie zaprojektuj i wybuduj.

W ramach zrealizowanej w 2023 Części 2 zadania zostało zaprojektowanych i wykonanych 30 przydomowych oczyszczalni ścieków o przepustowościach od 0,6 do 1,5 m³/dobę. Wartość zadania Części 2 wyniosła brutto 668 153,85 zł, w tym wartość dofinansowania ze środków Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020: 342 784,00 zł.

2. „Modernizacja oświetlenia ulicznego na terenie Gminy Kamień”. Projekt objął modernizację systemu oświetlenia na terenie Gminy Kamień polegającą na wymianie 520 szt. opraw oświetleniowych na energooszczędne typu LED. Zakres objął 14 miejscowości na terenie Gminy Kamień: Józefin, Kamień Kolonia, Kamień, Strachosław, Mołodutyn, Wolawce, Haliczany, Koczów, Natalin, Czerniejów, Andrzejów, Pławanice, Ignatów-Kolonia, Ignatów. Celem głównym realizacji projektu było podniesienie jakości życia na terenie Gminy Kamień poprzez wdrożenie rozwiązań gospodarki niskoemisyjnej. Celami szczegółowymi były:

- 1) poprawa jakości powietrza dzięki redukcji emisji zanieczyszczeń szczególnie szkodliwych dla jakości życia - o 71,80%, w tym CO₂ o ok. 100,65 Mg/rok,
- 2) zmniejszenie zużycia energii finalnej - o 71,8% dla oświetlenia z poziomu 180 204,02 kW na 50 822,06 kW,
- 3) zmniejszenie obciążeń sektora samorządowego- wygenerowanie oszczędności utrzymania oświetlenia w skali roku: ok.68,5 tys. zł.

Wartość całkowita projektu wyniosła 806 485,12 zł, kwota dofinansowania ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020, Działanie 5.5 Promocja niskoemisyjności wyniosła: 538 430,18 zł.

3. „Przebudowa drogi gminnej nr 104955L na odcinku Józefin – Kamień – Kolonia w miejscowości Kamień – Kolonia”.

Celem projektu było zaprojektowanie i przebudowa drogi gminnej nr 104955L w miejscowości Kamień-Kolonia na odcinku od km 0+000 do km 2+444.31. W ramach zadania zrealizowano następujące elementy zagospodarowania terenu:

- 1) jezdnia drogi gminnej o szerokości 5,50 m,
- 2) przebudowę zjazdów indywidualnych i publicznych o szer. zasadniczej jezdni 4,0 oraz 5,0 m,
- 3) Chodniki dla pieszych o szer. od 1,50 do 2.21 m (wraz z krawężnikiem i obrzeżem),
- 4) Pobocza gruntowe o szer. od 0,50 do 0,75 m.

Koszt całkowity realizacji projektu wyniósł 3 092 128,80 zł, wartość dofinansowania ze środków Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 w ramach Działania 7.2 Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich wynosi 1 967 520,00 zł.

II. Zadania zrealizowane w 2023 roku z udziałem środków krajowych:

„Strzelnica w powiecie 2023”

Zadanie zostało zrealizowane dzięki dofinansowaniu Ministra Obrony Narodowej w ramach konkursu ofert na dofinansowanie zadań związanych z utworzeniem przez jednostki samorządu terytorialnego strzelnic wirtualnych wraz z wyposażeniem strzeleckim, umożliwiającym prowadzenie zorganizowanego szkolenia strzeleckiego o charakterze proobronnym. W ramach realizacji zamówienia w budynku Szkoły Podstawowej w Strachosławiu został zainstalowany system szkolno-treningowy POJEDYNEK wraz z przeszkoleniem osób do jego obsługi. Zakres dodatkowy przewidywał adaptację pomieszczenia sali gimnastycznej, w której będzie funkcjonowała strzelnica.

Wartość projektu wyniosła 183 818,94 zł, kwota dofinansowania: 146 927,23 zł.

III. Główne zadania zrealizowane w 2023 roku z budżetu gminy:

1. Renowacja nawierzchni gminnego boiska piłkarskiego w Pławanicach.

Zadanie obejmowało roboty ogrodnicze: orka glebogryzarką, kultywatorowanie mechaniczne, bronowanie mechaniczne, przeprofilowanie, plantowanie w celu utworzenia odpowiednich spadków w układzie kopertowym - 0,4-0,5%, poprawienie struktury gleby, przygotowanie i rozścielenie warstwy wegetacyjnej z mieszanki na terenie rozścielenia i mechaniczne wymieszanie, grubość warstwy po zagęszczeniu min. 10 cm, wykonanie murawy sportowej siewem.. Kolejnym z elementów było wykonanie systemu automatycznego zraszania z wykorzystaniem sieci podziemnej wykonanej z rurociągów z rur polietylenowych, przewodów elektrycznych zraszaczy wynurzanych z wbudowanymi elektrozaworami (12 sztuk), programatorem, czujnikiem deszczu, z zastosowaniem pompy podnoszącej ciśnienie. Wartość zadania wyniosła 319 836,60 zł.

2. Modernizacja garażu OSP w Pławanicach – w ramach zadania zrealizowano następujący zakres: gruntowanie wraz z tynkowaniem wewnętrznych ścian garażu, wykonanie stelażu pod sufit, wykonanie podwieszanego sufitu. Wartość brutto zadania wyniosła 20 000 zł.
3. Przebudowa instalacji elektrycznej wewnętrznej w Szkole Podstawowej w Kamieniu – wartość zadania wyniosła 99 839,93 zł.
4. Modernizacja sali gimnastycznej w Szkole Podstawowej w Kamieniu - wartość zadania wyniosła 27 970,00 zł.
5. Izolacja fundamentu w Szkole Podstawowej w Strachosławiu – koszt zadania: 14 030,00 zł.
6. Zakup podgrzewacza wody użytkowej wraz z montażem – na potrzeby Szkoły Podstawowej w Strachosławiu. Koszt zadania: 11 000 zł
7. Zakup sterownika do pieca gazowego - na potrzeby Szkoły Podstawowej w Strachosławiu. Koszt zadania: 26 000 zł.
8. Rewitalizacja Figury Najświętszej Maryi Panny w Strachosławiu – koszt zadania wyniósł 43 296,00 zł.
9. Budowa placu zabaw przy zbiorniku wodnym w Natalinie – wartość zadania wyniosła 15 522,60 zł.
10. Zakup przyczepy do ciągnika – koszt zadania: 38 000,00 zł.
11. Zakup zbiornika na paliwo – na potrzeby Urzędu Gminy. Koszt zadania wyniósł 10 300,00 zł.
12. Renowacja ogrodzenia przy świetlicy wiejskiej w Ignatowie Kolonii – koszt zadania wyniósł 15 000,00 zł.
13. Budowa garażu dla OSP Czerniejów – koszt poniesiony na realizację zadania w 2023 roku wyniósł 30 083,37 zł.

Ponadto została wykonana dokumentacja projektowa remontów następujących dróg gminnych:

- 1) drogi gminnej Nr 114154 L w Pławanicach,
- 2) drogi gminnej Nr 114143 L w Kamieniu,
- 3) drogi gminnej nr 104958L w miejscowości Kamień-Kolonia
- 4) drogi gminnej nr 114166L w miejscowości Natalin.

Koszt sporządzonych dokumentacji w 2023 roku wyniósł 45 500,80 zł. Projekty posłużą do realizowanych w latach 2023-2024 remontów dróg dofinansowanych ze środków Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg oraz Rządowego Funduszu Polski Ład, Programu Inwestycji Strategicznych.

Szczegółowe omówienie wszystkich inwestycji, znajduje się w sprawozdaniu opisowym z wykonania budżetu gminy za 2023 rok.

4.2. Realizacja zadań w ramach środków Funduszu Sołeckiego

Ustawa z dnia 21 lutego 2014 roku reguluje zasady tworzenia funduszu sołeckiego oraz zasady zwrotu części wydatków wykonanych w ramach funduszu.

Środki funduszu przeznacza się na realizację przedsięwzięć, które zgłoszone we wniosku są zadaniami własnymi gminy. Służą one poprawie warunków życia mieszkańców i są zgodne ze strategią rozwoju gminy.

Warunkiem przyznania środków z funduszu jest złożenie przez sołectwo do Wójta Gminy wniosku. Wniosek sołectwa uchwała zebranie wiejskie z inicjatywy sołtysa, rady sołeckiej lub co najmniej 15 pełnoletnich mieszkańców sołectwa. Sołectwa Gminy Kamień corocznie realizują zadania w ramach funduszu.

Gmina otrzymuje z budżetu państwa zwrot, w formie dotacji celowej części wydatków wykonanych w ramach funduszu. Zwrot obejmuje wydatki wykonane w roku poprzedzającym rok budżetowy. Ostateczna kwota przyznanego zwrotu za rok 2023 będzie wiadoma w miesiącu sierpniu 2024 r.

W 2023 roku w ramach wydzielonych środków finansowych Funduszu Sołeckiego zaplanowano wydatki w kwocie 350 796,58 zł.

Tabela nr 9 Wydatki w ramach funduszu sołeckiego w podziale na sołectwa w 2023 r.

Sołectwo	Cel i rodzaj zadania	Plan wydatków	Realizacja za 2022 r.	Wskaźnik realizacji %
ANDRZEJÓW	1. Budowa altany przy placu zabaw w Andrzejowie wsi.	19 558,05	19 543,60	99,93 %

CZERNIEJÓW	1. Zakup kruszywa na drogi gminne w Czerniejowie. 2. Zakup wyposażenia do świetlicy wiejskiej.	20 927,41 3 000,00	20 927,41 3 000,00	100,00 % 100,00 %
HALICZNY	1.Przebudowa drogi gminnej w Haliczanach. 2.Zakup wyposażenia do świetlicy wiejskiej i zagospodarowanie terenu wokół budynku	14 000,00 1 188,70	14 000,00 1 188,70	100,00 % 100,00 %
IGNATÓW	1.Zakup kruszywa na drogi gminne. 2.Zakup i montaż lampy oświetleniowej. 3. Zakup wyposażenia do świetlicy wiejskiej .	3 000,00 12 000,00 9 083,45	3 000,00 12 000,00 8 857,90	100,00 % 100,00 % 97,52 %
JÓZEFIN	1. Budowa oświetlenia ulicznego – lampy solarne w Józefinie.	18 361,68	18 361,68	100,00%
KAMIEŃ	1. Doposażenie placu zabaw przy świetlicy wiejskiej w Kamieniu. 2. Budowa ogrodzenia placu zabaw przy świetlicy wiejskiej w Kamieniu.	42 016,10 10 000,00	41 499,84 10 000,00	98,77 % 100,00 %
KAMIEŃ – KOLONIA	1. Budowa chodnika przy drodze gminnej w Kamieniu Kolonii.	25 799,99	25 799,99	100,00 %
KOCZÓW	1. Przebudowa drogi gminnej w Koczowie	15 760,88	12 000,00	76,14 %
MOŁODUTYN	1. Budowa placu zabaw przy świetlicy wiejskiej w Mołodutynie. 2. Zakup kruszywa na drogi gminne.	12 000,00 6 569,75	12 000,00 6 569,75	100,00 % 100,00 %
NATALIN	1.Wytyczenie granic drogi gminnej nr 274 2.Remont dróg gminnych.	4 200,00 14 421,76	4 059,00 14 421,76	96,64 % 100,00 %
PŁAWANICE	1. Przebudowa dachu na budynku świetlicy wiejskiej. 2. Zakup grilla przy świetlicy wiejskiej.	27 233,05 2 000,00	27 233,05 1 998,00	00,00% 99,90%
RUDOLFIN	1. Budowa oświetlenia ulicznego – lampy ledowe.	23 771,36	23 771,36	100,00%
STRACHOSŁAW	1.Budowa ciągu pieszego przy drodze gminnej.	49 415,30	47 999,54	97,13%
WOLAWCE	1. Utwardzenie placu przy budynku świetlicy wiejskiej poprzez wykonanie chodnika i utwardzenie z kruszywa w miejscowości Wolawce.	16 489,10	16 489,10	100,00%
Razem		350 796, 58	344 720, 68	98,27%

4.3. Współpraca z innymi samorządami, instytucjami

W dniu 29 marca 2023 r. Rada Gminy podjęła uchwałę w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie porozumienia międzygminnego w celu opracowania i wdrażania „Ponadlokalnej Strategii Rozwoju dla Gmin: Białopole, Kamień, Leśniowice, Wojsławice, Żmudź, Dubienka, Dorohusk, Horodło, na lata 2021 – 2027 z perspektywą do 2035 roku”. Rozpoczęcie partnerskiej współpracy ma na celu opracowanie dokumentu „Ponadlokalnej Strategii Rozwoju dla Gmin: Białopole, Kamień, Leśniowice, Wojsławice, Żmudź, Dubienka, Dorohusk, Horodło, na lata 2021 – 2027 z perspektywą do 2035 roku” oraz realizację przedsięwzięć mających na celu

popobudzenie gospodarcze i podniesienie jakości życia mieszkańców tych samorządów. Inwestycje wynikające z zawartego partnerstwa mają być preferowane podczas naborów wniosków o środki Unii Europejskiej w ramach nowej perspektywy na lata 2021-2027.

W 2014 roku Gmina Kamień wraz z Miastem Chełm i Gminą Chełm zawarła porozumienie w sprawie utworzenia Chełmskiego Obszaru Funkcjonalnego. Celem jego powstania było wspomaganie zrównoważonego rozwoju Miasta Chełm, Gminy Chełm i Gminy Kamień przy wykorzystaniu ich potencjałów, pobudzenie wzrostu gospodarczego, tworzenie trwałych miejsc pracy, poprawa jakości życia mieszkańców oraz zwiększenie zaangażowania w zarządzaniu środkami strukturalnymi Unii Europejskiej. Wraz z utworzeniem Chełmskiego Obszaru Funkcjonalnego została opracowana „Strategia Rozwoju Chełmskiego Obszaru Funkcjonalnego na lata 2015-2020 z perspektywą do roku 2030”, która została przyjęta uchwałą Nr IX/46/2015 Rady Gminy Kamień z dnia 25 września 2015 r. W celu kontynuowania współpracy w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego na lata 2021-2027 Rada Gminy Kamień podjęła w dniu 21 kwietnia 2021 r. uchwałę Nr XXIII/161/2021 w sprawie wyrażenia zgody na przystąpienie Gminy Kamień do współpracy w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych w Chełmskim Obszarze Funkcjonalnym.

Gmina Kamień zawarła z Miastem Chełm porozumienie określające zasady i warunki przyjmowania bezdomnych psów z terenu Gminy Kamień oraz warunki utrzymania i zapewnienia przez Miasto Chełm opieki nad tymi zwierzętami w Schronisku dla Bezdomnych Zwierząt w Chełmie. Porozumienie zostało zawarte w dniu 16 lutego 2021 r. z terminem obowiązywania do 31 grudnia 2023 roku, a jego zawarcie związane było z realizacją uchwalanego corocznie Programu opieki nad bezdomnymi zwierzętami oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Kamień. Program na 2023 rok został przyjęty uchwałą XLII/267/2023 Rady Gminy Kamień z dnia 29 marca 2023 r.

5. ŁAD PRZESTRZENNY

5.1. Dokumenty strategiczne

Podstawowymi dokumentami, które określają politykę przestrzennego zagospodarowania gminy są: Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kamień, Miejscowy Plan zagospodarowania przestrzennego gminy Kamień oraz Strategia Rozwoju Gminy Kamień.

Opracowania te kompleksowo określają cele i kierunki polityki przestrzennego zagospodarowania naszej gminy. „Studium i Plan” określają kierunki kształtowania ładu funkcjonalno – przestrzennego na obszarze gminy, „Strategia” natomiast respektując zasady zrównoważonego rozwoju formułuje program, cele i zadania strategiczne dla rozwoju gminy.

Teren całej gminy Kamień objęty jest Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Kamień przyjęte uchwałą Nr II/4/2002 z dnia 6 grudnia 2002 r., które w części zostało zmienione uchwałami opisanymi w Raporcie za 2018 r.

Teren całej Gminy Kamień objęty jest również Miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego gminy przyjęty uchwałą Nr XVIII/82/2004 Rady Gminy Kamień z dnia 24 sierpnia 2004 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Kamień (Dz. Urz. Woj. Lubelskiego Nr 194 poz. 2620 z dnia 8 listopada 2004 r.), który w części został zmieniony uchwałami opisanymi w Raporcie za 2018 r. oraz uchwałami:

- Nr VIII/51/2019 Rady Gminy Kamień z dnia 27 czerwca 2019 r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Kamień (Dz. Urz. Woj. Lubelskiego poz. 4479 z dnia 25 lipca 2019 r.) (teren pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną oraz obiekty kultury i oświaty oraz rekreacji),
- Nr XVIII/123/2020 Rady Gminy Kamień z dnia 23 października 2020 r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Kamień (Dz. Urz. Woj. Lubelskiego poz. 6718 z dnia 16 grudnia 2020 r.) obejmujące nieruchomości w miejscowościach: Kamień - Kolonia, Ignatów- Kolonia. Czerniejów, Kamień, Natalin.

Realizowane w 2023 r. zadania inwestycyjne są zgodne z przyjętą uchwałą Rady Gminy Nr XXIV/175/2021 z dnia 25 czerwca 2021 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Gminy Kamień na lata 2021-2027 z perspektywą do 2030 r.

5.2. Ruch budowlany

W Urzędzie Gminy Kamień w 2023 r. wydano ogółem 162 wypisów z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Kamień w tym wydano 48 wypisów i wyrysów z miejscowego Planu do celów projektowania obiektów. W stosunku do 2022 r. ilość wydanych wypisów jest mniejsza o 14 wypisów w tym do celów projektowych o 5 wypisy.

Starostwo Powiatowe w Chełmie wydało w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 roku 16 decyzji o pozwoleniu na budowę obiektów na nieruchomościach z terenu Gminy Kamień.

Starostwo Powiatowe w Chełmie przyjęło nie wnosząc uwag również 87 zgłoszeń realizacji robót nie wymagających pozwolenia na budowę na nieruchomościach z terenu Gminy Kamień, w tym 9 zgłoszeń wymagających sporządzenia projektu budowlanego..

6. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

6.1. Wodociągi, kanalizacja, gazyfikacja

6.1.1. Wodociągi

Wszystkie miejscowości na terenie Gminy Kamień są podłączone do sieci wodociągowej. Woda dostarczana jest z ujęć wody zlokalizowanych w miejscowościach: Kamień, Wolawce i Rudolfin.

Ujęcie w Kamieniu oddane do eksploatacji w 1972 r., zmodernizowane w 2012 r. funkcjonuje w układzie: 3 studnie głębinowe, stacja uzdatniania wody, zbiornik wyrównawczy żelbetowy o poj. 500 m³, stacja pomp podająca wodę uzdatnioną do sieci.

Ujęcie w Rudolfinie, oddane do eksploatacji w 1995 r., zmodernizowane w 2017 roku, funkcjonuje w oparciu o 2 studnie głębinowe, układ 2 filtrów ciśnieniowych, aerację i zbiornik zewnętrzny wody o poj. 150 m³.

Ujęcie w Wolawcach, oddane do eksploatacji w 2000 r. funkcjonuje w oparciu o 2 studnie głębinowe, stację wodociągową, odżelaziacze, zbiornik wyrównawczy stalowy o pojemności 150 m³.

Od 2008 roku eksploatacją i konserwacją gminnych ujęć wody i sieci wodociągowych zajmuje się Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Chełmie. W 2021 roku została zawarta kolejna umowa na przedmiotowy zakres na czas nieokreślony.

Tabela nr 10. Dane liczbowe dotyczące zaopatrzenia w wodę wg stanu na dzień 31.12.2023 r.

Wyszczególnienie		Stan na 31.12.2023 r.
Liczba gminnych ujęć wody podziemnej		3
Długość zbiorczej sieci wodociągowej		74,21 km
Liczba odbiorców usług wg punktu odbioru	Odbiorcy indywidualni (gospodarstwa domowe)	1204
	Pozostali odbiorcy (instytucje, działalność gospodarcza)	52
Wielkość poboru wody z ujęć gminnych w 2022 r. (tys. m ³ /rok)		163,17
Stawka opłaty za wodę brutto (zł/m ³)	Gospodarstwa domowe	3,90
	Pozostali odbiorcy	3,96

6.1.2. Kanalizacja

Na terenie gminy Kamień funkcjonuje jedna Gminna Oczyszczalnia Ścieków zlokalizowana w Kamieniu. Została ona oddana do użytku w 2003 r. i jest to oczyszczalnia typu SBR – BIOGEST mechaniczno-biologiczna o przepustowości 214,5 m³/dobę, z odprowadzeniem ścieków do rowu melioracyjnego, stanowiącego dopływ Kanału Kacap.

Zaległość z tytułu opłaty za odprowadzane ścieki na dzień 31.12.2023 r. wynosiła 18 926,59 zł. Wobec dłużników wystawione zostały pisemne wezwania do zapłaty. W dwóch przypadkach wystawione zostały nakazy zapłaty.

Tabela nr 11. Dane liczbowe dotyczące odprowadzania ścieków wg stanu na dzień 31.12.2023 r.

Wyszczególnienie		Stan na 31.12.2023 r.
Liczba komunalnych oczyszczalni ścieków		1
Długość zbiorczej sieci kanalizacyjnej		23,06 km
Liczba odbiorców usług wg punktu odbioru	Odbiorcy indywidualni (gospodarstwa domowe)	476
	Pozostali odbiorcy (instytucje, działalność gospodarcza)	19
Ilość ścieków oczyszczonych w 2022 r. (tys. m ³ /rok)		54,66
Stawka opłaty za ścieki brutto (zł/m ³)		5,15

Gospodarka ściekowa w pozostałych miejscowościach, w których budowa sieci kanalizacji sanitarnej jest ekonomicznie nieuzasadniona, funkcjonuje w oparciu o przydomowe oczyszczalnie ścieków oraz zbiorniki bezodpływowe nieczystości ciekłych. Wg danych na dzień 31 grudnia 2023 r. na terenie gminy zlokalizowanych jest 350 zbiorników bezodpływowych nieczystości ciekłych oraz 90 przydomowych oczyszczalni ścieków.

6.1.3. Gazyfikacja

Gmina Kamień jest w części objęta siecią gazu ziemnego. Do końca 2023 r. zgazyfikowane były jedynie miejscowości: Kamień, Strachosław, Kamień Kolonia, Józefin. W 2023 r. nie budowano sieci gazu ziemnego.

W miejscowości Kamień zlokalizowana jest stacja wysokiego ciśnienia. Na terenie gminy wybudowanych jest 13,315 km sieci wysokiego ciśnienia, 26,057 km sieci średniego ciśnienia oraz 7,903 km przyłączy. Do sieci gazowej podłączonych jest 344 obiektów co stanowi 26,8 % obiektów w skali całej Gminy Kamień.

Zadania w zakresie gazyfikacji terenów realizowane są przez zarządcę sieci tj. Zakład Gazowniczy w Lublinie, który w ramach własnych planów oraz wniosków mieszkańców realizuje budowę sieci. Realizacja tego zadania nie należy do zadań własnych gminy.

6.2. Oświetlenie uliczne

Przez obszar gminy przebiegają linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia, linie średniego napięcia 15kV oraz linie niskiego napięcia obsługiwane przez PGE Dystrybucja S.A. Oddział Zamość Rejon Energetyczny Chełm.

Większość terenów zamieszkałych objętych jest oświetleniem ulicznym zlokalizowanym w części na liniach sieci energetycznej Rejonu Energetycznego Chełm oraz wybudowanych liniach oświetleniowych przez gminę Kamień.

Usługi oświetleniowe obejmujące zapewnienie pełnej sprawności technicznej opraw ulicznych do dnia 30 czerwca 2023 r. świadczyło PGE Dystrybucja Spółka Akcyjna z siedzibą w Lublinie, Oddział Zamość - Rejon Energetyczny Chełm.

Gmina Kamień zrzeszona jest w Grupie Zakupowej Energii Elektrycznej Gminy Chełm. Uczestnictwo w grupie zakupowej polega na przygotowaniu i przeprowadzeniu wyboru wykonawcy na zakup energii. Wybór wykonawcy dokonywany jest, co dwa lata w przetargu nieograniczonym, przeprowadzanym przez Lidera Grupy Zakupowej. Wykonawcą wybranym w takim przetargu jest PGE Obrót S.A. z siedzibą w Rzeszowie,

ul. 8-go Marca 6, 35-959 Rzeszów, z którym gmina zawarła umowę zakupu energii elektrycznej w cenie 523,00 zł netto, (643,29 zł brutto) za 1 MWh energii elektrycznej na okres od 01.01.2022 r. do 31.12.2023 r.

6.3. Komunikacja

Na terenie gminy Kamień funkcjonuje komunikacja publiczna świadczona przez przewoźników prywatnych oraz lokalny transport zbiorowy.

Regularny przewóz osób wykonuje dwóch przewoźników prywatnych:

- 1) Firma Finezja Przemysław Iwańczuk z Michałówki gm. Dorohusk linia regularna: Chełm – Roztoka przez Koczów, Haliczany, Wolawce i Mołodutyn oraz linia Chełm - Husynne przez Andrzejów Czerniejów, Kamień;
- 2) TOP BUS Sowiński G. spółka jawna ul. Połaniecka, 22-100 Chełm linia regularna: Chełm- Strachosław – Leszczany - Maziarnia oraz linia komunikacyjna: Chełm - Strachosław – Pławanice - Pogranicze.

Przez teren gminy przebiega droga wojewódzka nr 844, na której zlokalizowanych jest 9 przystanków autobusowych (w tym 3 wiaty). Ponadlokalny charakter tej drogi sprawia, że przez miejscowość Kamień przebiega kilka linii komunikacyjnych obsługujących zarówno połączenia regionalne na trasie Hrubieszów - Chełm jak i dalekobieżne obejmujące obszar kilku sąsiednich województw.

Na drogach powiatowych zlokalizowanych jest 41 przystanków autobusowych (w tym 26 wiat). Natomiast na drogach gminnych znajduje się 24 przystanków (w tym 12 wiat).

6.4. Telekomunikacja i Internet

W Gminie Kamień dostępność do telekomunikacji jest powszechna. Dostęp do usług telekomunikacyjnych zapewnia telefonia stacjonarna, światłowodowa oraz telefonia komórkowa. Internet realizowany jest w oparciu o dostawców świadczących usługi siecią bezprzewodową i przewodową obejmującą wszystkie miejscowości. Sieć telefonii bezprzewodowej wykorzystującej zasięg wież antenowych zlokalizowanych na terenie miasta Chełm i gmin sąsiednich obejmująca również wszystkie miejscowości gminy. Dodatkowo w miejscowości Kamień zlokalizowana jest wieża antenowa telefonii komórkowej sieci PLUS GSM zarządzana przez POLKOMTEL Infrastruktura Sp. z o.o. i wieża antenowa telefonii komórkowej sieci PLAY zarządzana przez P4 Sp. z o.o. oraz projektowana jest wieża antenowa telefonii komórkowej sieci T-MOBILE w Natalinie.

Powyższe sieci świadczą również usługi w zakresie dostępu do sieci internetowej obejmujące wszystkie miejscowości gminy.

Oprócz Internetu mobilnego i na łączach telekomunikacyjnych istnieją także dostawcy usług Internetu radiowego tj. BlueDot s.c. ze stacją nadawczą w miejscowości Kamień oraz InterPlus Sp. z o.o. obejmujące swym zasięgiem prawie całą gminę.

Ponadto przez gminę Kamień przebiega nowoczesna infrastruktura telekomunikacyjna oparta o sieć światłowodową.

7. MIENIE KOMUNALNE

7.1. Informacja o stanie mienia komunalnego

Wszystkie nieruchomości stanowiące własność komunalną gminy posiadają uregulowany stan prawny oraz posiadają urządzone Księgi Wieczyste prowadzone przez Sąd Rejonowy w Chełmie VI Wydział Ksiąg Wieczystych.

Według stanu na dzień 31.12.2023 r. powierzchnia gruntów stanowiących własność gminy przejętych na mocy decyzji Wojewody Chełmskiego oraz Wojewody Lubelskiego wynosiła 82,4755 ha o łącznej wartości 351 178,80 zł. Na przedmiotową powierzchnię składały się grunty położone w niżej wymienionych miejscowościach (**Tabela nr 12**):

Miejscowość	Powierzchnia gruntów	Wartość
Andrzejów	10,3192 ha	23 155,00 zł
Czerniejów	2,5924 ha	18 750,00 zł
Haliczany	2,59 ha	29 190,00 zł
Ignatów-Kolonia	1,0742 ha	4 085,00 zł
Józefin	1,3423 ha	6 739,00 zł
Kamień	11,3261 ha	53 573,00 zł
Kamień-Kolonia	3,1498 ha	9 473,00 zł
Koczów	4,01 ha	13 100,00 zł
Mołodutyn	1,3858 ha	6 050,00 zł
Natalin	16,8908 ha	50 672,00 zł
Rudolfin	6,0091 ha	22 262,00 zł
Pławanice	6,3448 ha	42 055,80 zł
Strachosław	4,8054 ha	17 000,00 zł
Wolawce	6,6150 ha	13 363,00 zł
Majdan Pławanicki	2,2706 ha	24 527,00 zł
Pławanice –Kolonia	1,75 ha	17 184,00 zł
Łącznie	82,4755 ha	351 178,80 zł

Do zasobów mienia gminy zaliczają się również grunty stanowiące drogi gminne wewnętrzne oraz publiczne. Według stanu na dzień 31.12.2023 r. ich powierzchnia oraz wartość kształtowała się następująco (**Tabela nr 13**):

Miejscowość	Powierzchnia (w ha/m2)	Wartość nieruchomości (w zł)
Andrzejów	11,9100	23 821,00
Czerniejów	14,0335	3 586,00
Haliczany	6,9024	38 463,00
Ignatów	0,9000	111,00
Ignatów-Kolonia	5,0877	12 270,12
Józefin	9,9264	9 862,00
Kamień	18,6754	81 750,00
Kamień-Kolonia	7,9148	4 784,00
Koczów	7,1048	1 810,00
Majdan Pławanicki	5,3800	662,00
Mołodutyn	10,5330	3 041,00
Natalin	7,7387	6 690,00
Pławanice	12,1700	13 205,20
Pławanice - Kolonia	8,1700	1004,00

Rudolfin	6,5326	1 588,00
Strachosław	21,7900	17 339,00
Wolawce	3,5932	450,00
Łącznie	158,7013	238 968,32
Łącznie pow. dróg publicznych	119,6182	
Łącznie pow. dróg wewnętrznych	39,0831	

Do zasobów mienia gminy należą budynki świetlic wiejskich oraz remizo – świetlic w liczbie 9 szt. położone we wsiach: Ignatów-Kolonia, Haliczany, Kamień-Kolonia, Kamień, Koczów, Mołodutyn, Pławanice, Strachosław oraz Wolawce. Ponadto zaadaptowano budynki po dwóch hydroforniach na świetlice w miejscowościach Andrzejów i Józefin. W mieniu gminy znajduje się jeszcze lokal świetlicy urządzonej w części budynku Szkoły Podstawowej w Czerniejowie. W zakresie utrzymania świetlic na przestrzeni lat były wykonywane prace remontowo-budowlane w różnym stopniu. Przeprowadzane remonty, modernizacje czy przebudowy wykonywane były w ramach różnych projektów z wykorzystaniem środków zewnętrznych.

Własnością gminy są także budynki hydroforni w miejscowościach: Kamień (2 szt.), Rudolfin (1 szt.) oraz Wolawce (1 szt.) wraz z ujęciami wody i siecią główną, budynek oczyszczalni ścieków wraz z urządzeniami i główną siecią kanalizacyjną o długości 22,82 km we wsiach: Strachosław, Kamień oraz Kamień-Kolonia, budynek Urzędu Gminy, budynku archiwum, budynek byłego Ośrodka Zdrowia w Kamieniu, budynek Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kamieniu.

Oprócz majątku przejętego do zasobów gminy na mocy decyzji Wojewody Lubelskiego, decyzji Wójta Gminy Kamień oraz zakupionych aktami notarialnymi osób fizycznych oraz otrzymanych, jako darowizny Gmina Kamień nie dysponuje żadnymi dodatkowymi prawami rzeczowymi w wierzytelnościach, udziałami w spółkach oraz akcjach.

Do zasobów gminy Kamień w 2023 roku przejęto:

- 1) na podstawie art. 73 ust. 1-3 i 3a, ustawy z dnia 13 października 1998 r. – Przepisy wprowadzające ustawy reformujące administrację publiczną (Dz. U. z 1998 r., Nr 133, poz. 872 z późn. zm.):
 - a) decyzją Wojewody Lubelskiego nr GN-Ch.7533.1.3.2022.WŚ z dnia 20.04.2023 r. prawo własności nieruchomości przeznaczonych pod drogę publiczną w obrębie Wolawce, oznaczonych w ewidencji gruntów i budynków, jako działki nr 185/3, nr 1/2 ;
 - b) decyzją Wojewody Lubelskiego nr GN-Ch.7533.1.2.2022.WŚ z dnia 20.04.2023 r. prawo własności nieruchomości przeznaczonych pod drogę publiczną w obrębie Haliczany, oznaczonych w ewidencji gruntów i budynków, jako działki nr 240/2,
 - c) decyzją Wojewody Lubelskiego nr GN-Ch.7533.1.11.2023.AJ z dnia 28.08.2023 r. prawo własności nieruchomości przeznaczonych pod drogę publiczną w obrębie Haliczany, oznaczonych w ewidencji gruntów i budynków, jako działki nr 455;
- 2) na podstawie art. 93 ust. 1-3, art. 96 ust. 1 i 4, art. 97 ust. 1-1b, art. 98 ust. 1-3 oraz art. 99 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. ustawy o gospodarce nieruchomościami decyzją Wójta Gminy Kamień nr GZ.6831.17.2023 z dnia 09.11.2023 r. Gmina Kamień z dniem 09.11.2023 r. prawo własności nieruchomości przeznaczonych pod drogę położonych w obrębie Kamień, oznaczonych w ewidencji gruntów i budynków, jako działka nr 223/.

Lokale mieszkalne

W 2023 r. gospodarowanie mieszkaniowym zasobem Gminy Kamień odbywało się w oparciu o ustawę z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 725 z późn. zm.) oraz „Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Kamień na lata 2021 - 2025” przyjęty Uchwałą Nr XXIII/158/2021 Rady Gminy Kamień z dnia 21 kwietnia 2021 r.

Na dzień 31.12.2023 r. w skład mieszkaniowego zasobu gminy, którego właścicielem jest Gmina Kamień wchodziły 4 lokale mieszkalne zlokalizowane w miejscowościach: (**Tabela nr 14**)

Pławanice	2 mieszkania w budynku po byłej Szkole Podstawowej	Pławanice 75/5, o pow. 42,97 m ²
		Pławanice 75/6, o pow. 39,13 m ²
Strachosław	2 mieszkania w budynku byłego przedszkola w Strachosławiu	Strachosław 76 A/1, o pow. 73,91 m ²
		Strachosław 76 A/2, o pow. 71,40 m ²

Lokale mieszkalne znajdujące się w budynku byłego przedszkola w Strachosławiu pozostają w trwałym zarządzie Szkoły Podstawowej w Strachosławiu na podstawie decyzji Wójta Gminy Kamień GZ.6844.1.2019 z dnia 30.04.2019. Pozostałymi lokalami Gmina Kamień zarządza samodzielnie.

Lokale wchodzące w skład mieszkaniowego zasobu gminy wyposażone są w instalację energetyczną oraz wodno - kanalizacyjną.

Najemcy lokali opłacają czynsz najmu, ustalony według stawki bazowej za 1 m² powierzchni użytkowej lokalu, która w 2023 roku wynosiła 8,00 zł, z uwzględnieniem czynników obniżających wartość użytkową lokalu zgodnie z Zarządzeniem nr 73/2022 Wójta Gminy Kamień z dnia 24 listopada 2022 r. Dochody otrzymane z wynajmu mieszkań komunalnych zarządzanych przez gminę w 2023 r. wyniosły 5 089,98 zł. Na dzień 31.12.2023 r. nie występowały zaległości z tytułu najmu lokali mieszkalnych.

Jednym z najważniejszych problemów gospodarki lokalowej Gminy Kamień jest zły stan techniczny budynków, w których znajdują się wynajmowane mieszkania . W związku z wieloletnią eksploatacją wymagają one systematycznych napraw i modernizacji. Prace remontowe planowane w najbliższym czasie dotyczą przede wszystkim wymiany stolarki okiennej i drzwiowej oraz wymiany pokrycia dachu. Źródła finansowania gospodarki mieszkaniowej stanowią wpływy z czynszu najmu oraz ewentualne środki finansowe z budżetu gminy przeznaczone na realizację planów remontowych.

7.2. Gospodarowanie mieniem komunalnym

Obrót nieruchomościami stanowiącymi własność gminy reguluje ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami. Nieruchomości mogą być m.in przedmiotem sprzedaży, zamiany i zrzeczenia się, oddania w użytkowanie wieczyste, najem lub dzierżawę, użyczenia, oddania w trwały zarząd. Gminnym zasobem nieruchomości gospodaruje wójt.

W roku 2023 Gmina Kamień nie dokonywała zakupu gruntów.

Na podstawie ustawy o gospodarce nieruchomościami w ubiegłym roku zostały przejęte grunty przeznaczone pod drogi publiczne gminne na wyznaczonym kompleksie terenu pod zabudowę jednorodziną w Kamieniu. Grunty, o których mowa zostały przejęte decyzją Wójta Gminy Kamień. Działki gruntu wydzielone pod drogi publiczne gminne przeszły z mocy prawa na własność gminy z dniem, w którym decyzja zatwierdzająca podział stała się ostateczna. Łączna powierzchnia tych gruntów wyniosła: 0,0208 ha.

Według danych na dzień 31 grudnia 2023 r. grunty mienia gminy dzierżawiło 53 rolników indywidualnych o łącznej pow. 43 0667 ha. Dzierżawca z tytułu dzierżawy zobowiązany jest do ponoszenia, oprócz czynszu dzierżawnego, wszelkich obciążeń publiczno-prawnych związanych z przedmiotem dzierżawy. Czynsz dzierżawny płatny jest za każde półrocze roku kalendarzowego na podstawie Zarządzenia Nr 30/2022 Wójta Gminy Kamień z dnia 19 maja 2022 r. w sprawie ustalenia stawek czynszu dzierżawnego za grunty stanowiące mienie gminy czynsz dzierżawny za grunty orne, użytki zielone ustala się wg klas bonitacyjnych zgodnie z załącznikiem nr 1 załączonym do ww. Zarządzenia Większość z oddanych w dzierżawę gruntów wykorzystywana jest na cele rolnicze.

Ponadto wydzierżawiony jest także:

- grunt o pow. 168 m² na rzecz Polkomtel Infrastruktura Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, gdzie znajduje się wieża antenowa telefonii komórkowej sieci PLUS GSM. W związku z powyższym każdego miesiąca opłacany jest czynsz dzierżawny po wystawieniu faktury VAT;
- lustro wody o pow. 10,7950 ha zbiornika małej retencji „Natalin” na rzecz Stowarzyszenia Wędkarskiego „PIRANIA” z siedzibą w Kamieniu. Dzierżawca zobowiązany jest do opłacania rocznego czynszu w wysokości 1,5 q żyta.

Do budżetu gminy wg. danych na dzień 31 grudnia 2023 r. wpłynęły należności z tytułu

dzierżaw gruntów gminnych i czynszu najmu lokali na kwotę 26 416,93 zł.

W użytkowaniu wieczystym grunty posiadają 2 jednostki tj. Spółdzielczy Zakład Produkcyjny „WALMEX” w Kamieniu i Polski Związek Działkowców w Chełmie oraz 2 osoby fizyczne o łącznej powierzchni 24,1493 ha. Polski Związek Działkowców otrzymał nieodpłatnie w użytkowanie wieczyste działkę o pow. 22,8188 ha położoną w obrębie ewidencyjnym Kamień. Pozostali użytkownicy obciążeni są opłatą roczną, płatną do 31 marca każdego roku. Kwota należności wymagalnych z tytułu opłat użytkowania wieczystego nieruchomości wraz z odsetkami, na dzień 31.12.2023 r. wyniosła 176 182,43 zł. Z dniem 1 stycznia 2019 r. z mocy ustawy o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów prawo użytkowania wieczystego nieruchomości gruntowej zabudowanej budynkiem mieszkalnym wielorodzinnym położonym w Kamieniu przekształciło się w prawo współwłasności. Opłatę za przekształcenie wnosi się za 2023 r. w terminie do 31 marca 2023 r. Z tego tytułu na koniec roku wpłynęły należności w wysokości 222,96 zł.

W trwałym zarządzie znajdują się nieruchomości oddane na rzecz:

- Szkoły Podstawowej w Kamieniu,
- Szkoły Podstawowej w Strachosławiu,
- Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kamieniu.

Z tytułu prawa trwałego zarządu Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w 2023 r. uiszczył opłatę roczną w wysokości 683,90 zł.

W dniu 31 sierpnia 2012 r. została zawarta umowa w sprawie przekazania Szkoły Podstawowej w Czerniejowie do prowadzenia przez Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Czerniejów, Stowarzyszenie na Rzecz Inicjatyw Lokalnych pomiędzy Gminą Kamień a Stowarzyszeniem Rozwoju wsi Czerniejów, Stowarzyszeniem na Rzecz Inicjatyw Lokalnych.

W roku 2023 świetlice wiejskie wynajmowane były 47 razy, z tego tytułu dochód gminy wyniósł 11 114,26 zł. Wynajmowane były świetlice w miejscowości Kamień, Ignatów – Kolonia, Pławanice, Wolawce, Mołodutyn, Haliczany oraz Strachosław.

8. GOSPODARKA ODPADAMI I OCHRONA ŚRODOWISKA

8.1. Gospodarowanie odpadami komunalnymi

Od 1 lipca 2013 r., w związku z ustawą z dnia 1 lipca 2011 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (Dz .U. Nr 152 poz. 897 z późn. zm.) w gminie Kamień zaczął obowiązywać nowy system gospodarki odpadami. Jego istotą było przejęcie przez Gminę władztwa nad odpadami wytworzonymi na jej terenie. Zgodnie z przyjętymi przez Radę Gminy Kamień uchwałami, opłata dla nieruchomości zamieszkałych została ustalona na podstawie liczby zamieszkujących je osób i obliczona jako jej iloczyn oraz stawki ustalonej opłaty – 5 zł od osoby dla nieruchomości, od której odbierane są odpady zbierane selektywnie oraz 8 zł - nieselektywnie. Od 1 kwietnia 2019 r stawki te wynosiły odpowiednio do 10 zł i 15 zł. 30 grudnia 2019 r. została przyjęta uchwała nr XIII/89/2019, zgodnie z którą opłaty te zostały podniesione odpowiednio do wysokości 15 zł i 30 zł. Nowe stawki weszły w życie 1 lutego 2020 r.

W ramach funkcjonującego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi mieszkańcy mają zapewniony odbiór odpadów zebranych selektywnie (papier, metale i tworzywa sztuczne, szkło oraz odpady ulegające biodegradacji z wyłączeniem odpadów zielonych) i nieselektywnie w workach i pojemnikach raz w miesiącu z terenu nieruchomości oraz mają możliwość dostarczenia do gminnego punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych (PSZOK) dwa razy w roku odpadów takich jak: przeterminowane leki i chemikalia, zużyte baterie i akumulatory, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, meble i inne odpady wielkogabarytowe, zużyte opony, odpady zielone, odpady budowlane i rozbiórkowe, odpady niebezpieczne, odpady niekwalifikujących się do odpadów medycznych powstałych w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igieł i strzykawek, tekstylia i odzież. W 2023 roku Gmina rozpoczęła budowę Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych w Kamieniu, przy ul. Szlacheckiej. Wartość inwestycji – 2 243 889,00 zł brutto.

Obowiązkiem Gminy w ramach funkcjonującego systemu jest również zapewnienie poziomu odzysku odpadów segregowanych oraz ograniczenie masy składowanych odpadów biodegradowalnych oraz przestrzeganie zapisów Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami, przyjętego uchwałą Sejmiku Województwa Lubelskiego, XXIV/349/2016 z dnia 2 grudnia 2016 roku w sprawie uchwalenia „Planu gospodarki odpadami dla województwa lubelskiego 2022”.

Tabela nr 15. Ilość odpadów komunalnych odebranych z terenu gminy Kamień w 2023 r.

Kod odebranych odpadów komunalnych	Rodzaj odebranych odpadów komunalnych	Masa odebranych odpadów komunalnych (Mg)
20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	354,86
20 02 03	Inne odpady nieulegające biodegradacji	26,14
ex 20 01 99	Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny (popiół)	62,48
20 01 35*	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	2,068
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	0,214
20 01 39	Tworzywa sztuczne	1
20 01 08	Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	3,2
17 02 03	Tworzywa sztuczne	11,28
15 01 07	Opakowania ze szkła	75,5
15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	123,7
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	0,456
16 01 03	Zużyte opony	31,32
17 01 07	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	39,42
17 06 04	Materiały izolacyjne inne niż wymienione w 17 06 01 i 17 06 03	4,36
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	37,62
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	11,66
17 03 80	Odpadowa papa	0,7
SUMA		785,978

Od 1 lipca 2013 roku do 31 grudnia 2016 r. odbiorem i zagospodarowaniem odpadów komunalnych z terenu Gminy zajmowała się wyłoniona w drodze przetargu firma Gminny Zakład Obsługi Sp. z o.o. z miejscowości Okopy-Kolonia, od 1 stycznia 2017 r. obowiązki te przejęła firma P.W. Ewa Grzywna - Żmuda z Zawadówki. Od sierpnia 2020 r. odbiorem i zagospodarowaniem odpadów od nieruchomości z terenu Gminy zajmuje się firma Przedsiębiorstwo Wielobranżowe Magdalena Kicińska ze Strupina Łanowego.

Zaległości z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na dzień 31.12.2023 r. wynosiły 100 715,06 zł. W tym zabezpieczenia hipoteczne w kwocie 3 612, 70 zł. Kwota ta obejmuje zaległości powstałe od początku funkcjonowania nowego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi tj. od 01.07.2013 r. Wobec dłużników zastosowano postępowanie upominawcze w formie pisemnego upomnienia, a następnie wystawione zostały tytuły wykonawcze.

8.2. Realizacja programów na rzecz środowiska

W 2009 roku Rada Gminy Kamień uchwaliła „Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Kamień na lata 2009 - 2032”, w 2011 roku przyjęto jego aktualizację. W ramach przygotowania Programu sporządzono inwentaryzację wyrobów zawierających azbest zgromadzonych na terenie Gminy, która następnie została wprowadzona również do Centralnej Bazy Azbestowej, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 23 lipca 2009 r. w sprawie sposobu przedkładania marszałkowi województwa informacji o występowaniu substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska (Dz. U. z 2015 r. poz. 1450). W ramach realizacji Programu Gmina organizowała demontaż i utylizację pokryć dachowych i zawierających azbest, pozyskując na ten cel dofinansowanie ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Lublinie.

W 2020 r. został opracowany dokument "Strategia rozwoju elektromobilności dla Gminy Kamień na lata 2019 – 2039". Jest to dokument strategiczny Gminy Kamień opisujący kierunki działań zmierzających do popularyzacji elektromobilności i paliw alternatywnych, a w szczególności:

- 1) ograniczenie emisji gazów cieplarnianych poprzez realizację zadań w transporcie;
- 2) wdrożenie wizji Gminy Kamień jako obszaru zarządzanego w sposób zrównoważony i ekologiczny;
- 3) zwiększenie wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych;
- 4) zwiększenie partycypacji społecznej i budowanie społeczeństwa obywatelskiego;
- 5) rozwój innowacyjnej gospodarki opartej o wiedzę oraz nowoczesne technologie.

Dokument został przyjęty uchwałą Rady Gminy Kamień z dnia 23 czerwca 2020 r. w sprawie przyjęcia "Strategii rozwoju elektromobilności dla Gminy Kamień na lata 2019 – 2039".

Opracowanie dokumentu zostało dofinansowane ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

W dniu 29 marca 2023 r. została podjęta uchwała nr XLII/263/2023 Rady Gminy Kamień w sprawie przyjęcia projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Kamień na lata 2023-2037. Podstawę prawną do opracowania projektu założeń stanowił art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne. Projekt został sporządzony dla obszaru gminy na okres 15 lat i wymaga aktualizacji co najmniej raz na 3 lata. Zgodnie z art. 18 ust 1 wskazanej ustawy do zadań własnych gminy w zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną, ciepło i paliwa gazowe należy: planowanie i organizacja zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe na obszarze gminy; planowanie oświetlenia miejsc publicznych i dróg znajdujących się na terenie gminy; finansowanie oświetlenia ulic, placów i dróg publicznych znajdujących się na terenie gminy, planowanie i organizacja działań mających na celu racjonalizację zużycia energii i promocję rozwiązań zmniejszających zużycie energii na obszarze gminy.

9. OŚWIATA I WYCHOWANIE

9.1. Szkoły, w tym punkty przedszkolne

W Gminie Kamień funkcjonują następujące jednostki oświatowe, dla których Gmina jest organem prowadzącym:

- Szkoła Podstawowa im. T. Kościuszki w Kamieniu
- Szkoła Podstawowa im. Konstytucji 3 Maja w Strachosławiu.

Wszystkie szkoły podstawowe prowadzone przez Gminę Kamień posiadają pracownie komputerowe i dostęp do Internetu. Budynki szkolne i otoczenie wokół zarządzane przez dyrektorów jednostek oświatowych spełniają podstawowe wymogi bezpieczeństwa oraz higieny pracy. Dyrektorzy jednostek oświatowych co roku zakupują pomoce dydaktyczne oraz sprzęt sportowy niezbędny do prowadzenia zajęć edukacyjnych.

Baza lokalowa jaką dysponują jednostki oświatowe obejmuje łącznie dwa obiekty szkolne i przedszkolne: w Kamieniu – 1 szkoła (wraz z oddziałem przedszkolnym i punktem przedszkolnym), w Strachosławiu 1 szkoła (wraz z oddziałem przedszkolnym i punktem przedszkolnym). Wszystkie szkoły

podstawowe są bardzo dobrze wyposażone w pomoce dydaktyczne, uczniowie i nauczyciele wykorzystują tablice multimedialne czy monitory dotykowe zakupione w ramach rządowego programu „Aktywna tablica”. Wszystkie szkoły posiadają boiska szkolne, biblioteki, sale gimnastyczne i stołówki.

Ponadto w Gminie Kamień od 2012 r. funkcjonuje Publiczna Szkoła Podstawowa w Czerniejowie prowadzona przez Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Czerniejów, Stowarzyszenie na Rzecz Inicjatyw Lokalnych. Szkoła posiada pracownię komputerową z dostępem do Internetu, stołówkę, salę gimnastyczną, boisko. Szkoła mieści się w dwóch budynkach, które spełniają podstawowe wymogi bezpieczeństwa. W roku szkolnym 2022/2023 do szkoły uczęszczało 47 uczniów oraz 30 dzieci do oddziału przedszkolnego, natomiast w roku szkolnym 2023/2024 uczęszczało 47 uczniów oraz 36 dzieci do oddziału przedszkolnego.

Wychowanie przedszkolne w roku 2023 realizowane było w 2 punktach przedszkolnych zorganizowanych przy Szkole Podstawowej im. Konstytucji 3 Maja w Strachosławiu oraz przy Szkole Podstawowej im. T. Kościuszki w Kamieniu. Łącznie do punktów przedszkolnych prowadzonych przez Gminę Kamień uczęszczało 74 dzieci.

Tabela nr 16. Wykaz liczby oddziałów i dzieci w punktach przedszkolnych w roku szkolnym 2022/2023 i roku szkolnym 2023/2024 (wg stanu na 30.09.2022 r. i 30.09.2023 r.)

Nazwa placówki	Liczba oddziałów w roku szkolnym 2022/2023	Liczba oddziałów w roku szkolnym 2023/2024	Liczba dzieci w roku szkolnym 2022/2023	Liczba dzieci w roku szkolnym 2023/2024
Szkoła Podstawowa im. Konstytucji 3 Maja w Strachosławiu (punkt przedszkolny)	2	2	40	36
Szkoła Podstawowa im. T. Kościuszki w Kamieniu (punkt przedszkolny)	2	2	42	38
Razem:	4	4	82	74

Tabela nr 17. Wykaz oddziałów i dzieci w Oddziałach Przedszkolnych w roku szkolnym 2022/2023 i 2023/2024 (wg stanu na 30.09.2022 r. i 30.09.2023 r.)

Nazwa placówki	Liczba oddziałów w roku szkolnym 2022/2023	Liczba oddziałów w roku szkolnym 2023/2024	Liczba dzieci w roku szkolnym 2022/2023	Liczba dzieci w roku szkolnym 2023/2024
Szkoła Podstawowa im. Konstytucji 3 Maja w Strachosławiu (oddział przedszkolny)	1	1	18	20
Szkoła Podstawowa im. T. Kościuszki w Kamieniu (oddział przedszkolny)	1	1	16	18
Razem:	2	2	34	38

Tabela nr 18. Liczba uczniów w Szkołach Podstawowych w roku szkolnym 2022/2023 i 2023/2024 (wg stanu na 30.09.2022 r. i 30.09.2023 r.)

Nazwa placówki	Liczba uczniów w roku szkolnym 2022/2023	Liczba uczniów w roku szkolnym 2023/2024
Szkoła Podstawowa im. Konstytucji 3 Maja w Strachosławiu	96	107
Szkoła Podstawowa im. T. Kościuszki w Kamieniu	125	117
Razem:	221	224

Szkoły prowadzone przez Gminę Kamień dysponują dobrze wykwalifikowaną kadrą pedagogiczną. Wiodącą grupę stanowią nauczyciele dyplomowani. Wielu nauczycieli posiada uprawnienia do nauczania dwóch przedmiotów, inni podnoszą swoje kwalifikacje zawodowe w ramach studiów podyplomowych.

Tabela nr 19. Liczba etatów nauczycieli zatrudnionych w szkołach (włącznie z oddziałem przedszkolnym i punktem przedszkolnym).

Nazwa placówki	Stopień awansu zawodowego	rok szkolny 2022/2023	Stopień awansu zawodowego	rok szkolny 2023/2024 wg. stanu na dzień 30.09.2023 r.
Szkoła Podstawowa im. Konstytucji 3 Maja w Strachosławiu	Początkujący	4,91	Początkujący	5,5
	Mianowany	3,00	Mianowany	2,41
	Dyplomowany	16,82	Dyplomowany	14,74
Szkoła Podstawowa im. T. Kościuszki w Kamieniu	Początkujący	2,95	Początkujący	2,95
	Mianowany	5,67	Mianowany	5,76
	Dyplomowany	14,11	Dyplomowany	14,06

W roku szkolnym 2022/2023 na podstawie art. 22 Karty Nauczyciela dwóch nauczycieli ze Szkoły Podstawowej im. Konstytucji 3 Maja w Strachosławiu uzupełniało tygodniowy wymiar zajęć w Szkole Podstawowej im. T. Kościuszki w Kamieniu oraz dwóch nauczycieli ze Szkoły Podstawowej im. T. Kościuszki w Kamieniu uzupełniało tygodniowy wymiar zajęć w Szkole Podstawowej im. Konstytucji 3 Maja w Strachosławiu. Natomiast w roku szkolnym 2023/2024 dwóch nauczycieli ze Szkoły Podstawowej im. T. Kościuszki w Kamieniu uzupełniało tygodniowy wymiar zajęć w Szkole Podstawowej im. Konstytucji 3 Maja w Strachosławiu.

W roku szkolnym 2022/2023 egzamin ósmoklasisty przeprowadzony był w Szkole Podstawowej w Kamieniu i Szkole Podstawowej w Strachosławiu. Do egzaminu przystąpiło łącznie 32 uczniów. Poniżej przedstawiono wyniki egzaminu z poszczególnych przedmiotów egzaminacyjnych w %:

Tabela nr 20. Wyniki egzaminu ósmoklasisty przeprowadzonego w Szkole Podstawowej w Strachosławiu

Obszar/Oddział	Szkoła	Gmina	Powiat	Województwo	Kraj
Język polski	73,27 %	71 %	69 %	67 %	66 %
Matematyka	53,45 %	46,15 %	47,1 %	52,8 %	66 %
Język angielski	75 %	54 %	57 %	64 %	53 %

Tabela nr 21. Wyniki egzaminu ósmoklasisty przeprowadzonego w Szkole Podstawowej w Kamieniu

Obszar/Oddział	Szkoła	Gmina	Powiat	Województwo	Kraj
Język polski	72 %	71 %	66 %	67 %	66 %
Matematyka	34 %	46 %	47 %	53 %	53 %
Język angielski	42 %	54 %	57 %	64 %	66 %

Ponadto w ubiegłym roku wykonano następujące remonty w szkołach:

Szkoła Podstawowa im. T. Kościuszki w Kamieniu:

- Modernizacja sali gimnastycznej,
- Przebudowa instalacji elektrycznej wewnętrznej.

Szkoła Podstawowa im. Konstytucji 3 Maja w Strachosławiu:

- Izolacja fundamentu,
- Zakup podgrzewacza wody użytkowej z montażem,
- Wymiana sterownika pieca c.o. w kotłowni szkolnej.

9.2. Pomoc materialna dla uczniów

Gmina Kamień udziela uczniom pomocy materialnej o charakterze socjalnym oraz motywacyjnym na podstawie art. 90 m i art. 90 n ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2022 r. poz. 2230) i uchwały Rady Gminy Kamień Nr XXIV/172/2021 z dnia 25 czerwca 2021 r. w sprawie uchwalenia regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Gminy Kamień (Dz. Urz. Woj. Lubelskiego z dnia 12 lipca 2021 r. poz. 3119).

Pomoc udzielana jest w formie stypendium szkolnego, zasiłku szkolnego, stypendium za wyniki w nauce i sportowe oraz zaopatrzenie w bezpłatne podręczniki.

W 2023 roku Gmina Kamień udzieliła następującej pomocy:

1. Stypendium szkolne może otrzymać uczeń znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej, wynikającej z niskich dochodów na osobę w rodzinie, (tj. 600,00 zł netto) oraz spełniający minimum jedną z przesłanek określonych w art. 90 d ust. 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2022 poz. 2230 z późn. zm.) w szczególności gdy w rodzinie tej występuje: bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność, brak umiejętności wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm lub narkomania, a także gdy rodzina jest niepełna lub wystąpiło zdarzenie losowe. Stypendia były przyznawane na podstawie wniosków złożonych do 15 września 2022 r. na rok szkolny 2022/2023 i do 15 września 2023 r. na rok szkolny 2023/2024. W roku 2023 decyzją Wójta Gminy Kamień udzielono 36 stypendia na łączną kwotę 32 300,00 zł, z tego:

- za okres styczeń – czerwiec - 19 stypendiów,
- za okres wrzesień – grudzień - 17 stypendiów.

Gmina otrzymała na realizację tego zadania 25 840,00 zł dotacji celowej z budżetu państwa, pozostała kwota, tj. 6 460,00 zł pochodziła z dochodów własnych.

2. Zasiłek szkolny może być przyznany uczniowi znajdującemu się przejściowo w trudnej sytuacji materialnej spowodowanej zdarzeniem losowym.

W 2023 roku nie wpłynął żaden wniosek o przyznanie zasiłku szkolnego.

3. Gmina Kamień udziela również pomocy materialnej o charakterze motywacyjnym w formie stypendiów za wyniki w nauce oraz osiągnięcia sportowe. Przyznawane są one uczniom, którzy uzyskali średnią ocen 5,00 w klasach IV, V, VI i 4,75 w klasach VII i VIII oraz nie uzyskali żadnej oceny dostatecznej i uzyskali wzorową lub bardzo dobrą ocenę z zachowania, a także uczniom wyróżniającym się wysokimi wynikami we współzawodnictwie sportowym na szczeblu co najmniej powiatowym.

Tabela nr 22. Pomocy materialnej o charakterze motywacyjnym w formie stypendiów

Rodzaj	Szkoła Podstawowa im. Konstytucji 3 Maja w Strachosławiu		Szkoła Podstawowa im. T. Kościuszki w Kamieniu		Podsumowanie
	Stypendia za wyniki w nauce	Stypendia za osiągnięcia sportowe	Stypendia za wyniki w nauce	Stypendia za osiągnięcia sportowe	
Liczba uczniów	9	0	23	14	46
Kwota udzielonych stypendiów w zł	2 250,00 zł	0,00 zł	5 750,00 zł	3 500,00 zł	11 500,00 zł

4. W 2023 r. uczniowie szkół podstawowych otrzymali bezpłatne podręczniki, materiały ćwiczeniowe i materiały edukacyjne. W roku 2023 na ten cel gmina otrzymała dotację celową z budżetu państwa w kwocie 36 571,13 zł. Celem przyznanej dotacji było zapewnienie uczniom objętym obowiązkiem szkolnym dostępu do bezpłatnych podręczników, ćwiczeń i innych materiałów edukacyjnych.

9.3. Realizowane zadania oświatowe

Gmina Kamień realizuje zadania oświatowe wynikające z ustawy prawo oświatowe i rozporządzeń wykonawczych poprzez zabezpieczenie działalności punktów przedszkolnych i szkół podstawowych a także zapewnia dostępność do edukacji dla uczniów niepełnosprawnych, którzy dojeżdżają do szkół znajdujących poza terenem gminy.

Zadania oświatowe realizowane są przy pomocy środków otrzymanych z budżetu państwa – subwencji oświatowej oraz własnych pochodzących z budżetu gminy.

W roku szkolnym 2022/2023 we wszystkich szkołach podstawowych realizowane były w ramach Gminnego Programu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych następujące programy profilaktyczne:

- Promocja zdrowia, w tym profilaktyka jamy ustnej, zdrowego odżywiania oraz profilaktyka antytytoniowa;
- Czyste powietrze wokół nas. Program profilaktyczny;
- Program profilaktyki palenia tytoniu „Znajdź właściwe rozwiązanie”;
- „Nie pal przy mnie, proszę!”. Program profilaktyczny;
- Program „Trzymaj formę”.

W roku szkolnym 2022/2023 uczniowie uczestniczyli w wielu konkursach w których zajmowali I, II lub III miejsca oraz zostawali wyróżniani. Między innymi były to konkursy:

- Ogólnopolski konkurs „Poznajemy Parki Krajobrazowe Polski”- etap wojewódzki,
- „Ogólnopolski Konkurs Wiedzy o Poleskim Parku Narodowym”- etap szkolny,
- I Międzypowiatowy Konkurs Piosenki Przyrodniczej "Tobie Ziemi śpiewam" pod patronatem gminy Dorohusk,
- Konkurs “Bezpiecznie na wsi mamy szkodliwych substancji nie używamy”. KRUS-powiatowy,
- Udział w III Powiatowym Konkursie Muzycznym "" Żołnierskie nuty" w Garnizonie wojskowym w Chełmie.
- II edycja Powiatowego Konkursu Logopedycznego „Z trudnymi głoskami za pan brat",
- Konkurs Plastyczny pod hasłem: „Kalendarz Natury”, którego organizatorem był Polski Związek Łowiectwa w Chełmie,
- Konkurs "Drugie życie zużytych ubrań" organizowany przez Muzeum Ziemi Chełmskiej im. Wiktora Ambroziewicza w Chełmie,
- Ogólnopolska Olimpiada z języka angielskiego "Olimpusek",
- III etap konkursu przedmiotowego z języka angielskiego dla uczniów szkół podstawowych województwa lubelskiego organizowanych przez Lubelskiego Kuratora Oświaty w roku szkolnym 2022/2023 - tytuł finalisty.

W dziedzinie aktywności fizycznej dzieci i młodzieży w roku szkolnym 2022/2023 i 2023/2024 w szkołach działały Szkolne Kluby Sportowe w Szkole Podstawowej im. T. Kościuszki w Kamieniu i Szkole Podstawowej im. Konstytucji 3 Maja w Strachosławiu.

Program „Szkolny Klub Sportowy” skierowany był do uczniów szkół bez względu na wiek, płeć oraz sprawność fizyczną. Program miał na celu umożliwienie podejmowania dodatkowej aktywności fizycznej realizowanej w formie zajęć sportowych i rekreacyjnych pod opieką nauczyciela prowadzącego zajęcia wychowania fizycznego w danej szkole.

Cele programu:

- stymulowanie i kształtowanie nawyku podejmowania aktywności fizycznej przez dzieci i młodzież;
- poprawa sprawności fizycznej, stanu zdrowia oraz jakości życia dzieci i młodzieży, w tym profilaktyka nadwagi i otyłości;
- promocja zdrowego i aktywnego stylu życia wśród dzieci i młodzieży;
- zwiększenie oferty ogólnodostępnych, bezpłatnych zajęć sportowo-rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży;
- stymulowanie podejmowania aktywności fizycznej wśród dzieci i młodzieży mniej aktywnych i mniej sprawnych fizycznie, ze szczególnym uwzględnieniem dziewcząt;
- tworzenie warunków dla rozwoju talentów oraz zainteresowań sportowych dzieci i młodzieży;
- optymalizacja wykorzystania lokalnej infrastruktury sportowej, w tym infrastruktury przyszkolnej;
- promocja różnorodnych sportów wśród dzieci i młodzieży.

9.4. Poziom wydatków na oświatę

W 2023 roku z budżetu gminy ogółem na działalność oświatową wydatkowano kwotę 7 690 925,58 zł. Środki te zostały przeznaczone na wynagrodzenia, utrzymanie szkół, koszty utrzymania stołówek szkolnych oraz niezbędne remonty.

Z wyżej wskazanej kwoty w ubiegłym roku gmina przekazała dotację dla Szkoły Podstawowej w Czerniejowie prowadzonej przez Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Czerniejów, Stowarzyszenie na Rzecz Inicjatyw Społecznych w wysokości 922 432,72 zł dla klas I-VIII łącznie z kwotą przekazaną na realizację zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci oraz w kwocie 403 119,00 zł dla oddziału przedszkolnego. Natomiast na utrzymanie Szkoły Podstawowej w Kamieniu i Szkoły Podstawowej w Strachosławiu wydatkowano łącznie kwotę 6 365 373,86 zł.

Znaczącą kwotę wydatków oświatowych stanowi też pokrycie kosztów dotacji przekazywanej dla Miasta Chełm na pokrycie wydatków związanych z pobytem dzieci z terenu Gminy Kamień w przedszkolach w Chełmie w wysokości 236 533,24 zł. Wydatkowano także kwotę 17 600,00 zł w związku z partycypacją w kosztach pobytu dzieci do lat 3 z terenu gminy Kamień w żłobkach miejskich.

Na prowadzenie oświaty gmina otrzymuje z budżetu państwa środki w postaci subwencji oświatowej w wielkości uzależnionej od liczby uczniów uczęszczających do szkół, dotacje celowe na zakup podręczników i na wychowanie przedszkolne oraz środki własne z budżetu gminy.

Tabela nr 23. Źródła finansowania wydatków Szkoły Podstawowej w Kamieniu i Szkoły Podstawowej w Strachosławiu

	Szkoła Podstawowa w Kamieniu (w zł)	Szkoła Podstawowa w Strachosławiu (w zł)
Subwencja oświatowa	1 970 247,45	1 669 061,74
Dotacja celowa (podręczniki szkolne, wychowanie przedszkolne)	83 585,24	81 773,39
Środki własne gminy	1 078 793,99	1 481 912,05
Razem:	3 132 626,68	3 232 747,18

9.5. Dowożenie uczniów

Zgodnie z art. 39 ust. 2 ustawy Prawo oświatowe, obowiązkiem gminy jest zapewnienie bezpłatnego dowozu dzieci do szkoły, jeśli droga dziecka z domu do szkoły, w której obwodzie dziecko mieszka, przekracza odległość 3 km – w przypadku uczniów klas I - IV szkół podstawowych i 4 km - w przypadku uczniów klas V i VIII szkół podstawowych.

Ponadto zgodnie z art. 32 ust. 3 ustawy prawo oświatowe gmina zapewnia bezpłatny dowóz dzieci także w przypadku, jeżeli droga z domu do najbliższego oddziału przedszkolnego i punktu przedszkolnego przekracza 3 km.

Realizując w/w obowiązek Wójt Gminy Kamień na rok szkolny 2023/2024 zawarł umowę: z firmą transportową „MAXIMUS” Michał Piech na dowożenie uczniów do szkół podstawowych w Kamieniu i w Strachosławiu. Do końca roku szkolnego 2022/2023 tj. do 23 czerwca 2023 r. dowóz uczniów do szkół realizowała firma transportowa FINEZJA Przemysław Iwańczuk.

Koszt zakupu biletów dla szkoły podstawowej w Czerniejowie prowadzonej przez Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Czerniejów, Stowarzyszenie na Rzecz Inicjatyw Społecznych jest zwracany po uprzednim okazaniu faktury.

W okresach:

styczeń – czerwiec zakupiono 408 biletów szkolnych,

wrzesień – grudzień zakupiono 274 biletów szkolnych.

Obowiązkiem gminy (art. 39 ust. 4 ustawy Prawo oświatowe) jest także zapewnienie uczniom niepełnosprawnym, których kształcenie i wychowanie odbywa się na podstawie art. 127 Prawo oświatowe bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu do najbliższej szkoły podstawowej, a uczniom z niepełnosprawnością ruchową, z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym - także do najbliższej szkoły ponadpodstawowej, do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym uczeń kończy 21 rok życia.

Realizując w/w obowiązek Wójt Gminy Kamień podpisał na rok szkolny 2023/2024 umowy z pięcioma rodzicami, którzy dowożą dzieci do szkoły prywatnym samochodem. Ponadto transportem gminnym do placówek w Chełmie dowożonych było 11 uczniów.

W 2023 r. ogółem na dowożenie uczniów do szkół i zwrot kosztów z tego tytułu wydatkowano kwotę 131 382,32 zł. Zwrot kosztów zakupu biletów dla uczniów z obwodu szkoły dojeżdżających do SP Czerniejów to kwota 13 420,85 zł.

10. KULTURA, SPORT

Życie kulturalne gminy skupione jest przede wszystkim wokół Gminnej Biblioteki Publicznej w Kamieniu z/s w Strachosławiu oraz lokalnych świetlic wiejskich głównie w Strachosławiu, Kamieniu i Pławanicach. Działania w dziedzinie kultury w Gminie Kamień opierają się na planie imprez kulturalnych. Najważniejsze uroczystości na stałe wpisały się w kalendarz i stanowią już lokalną tradycję. Na terenie naszej gminy działają dwa zespoły śpiewacze: Zespół Rosa i Zespół Koral.

W styczniu w świetlicach wiejskich poszczególnych sołectw zostały zorganizowane spotkania opłatkowo-noworoczne dla mieszkańców. Zaproszeni goście obejrzeni jasełka bożonarodzeniowe w wykonaniu dzieci uczęszczających na zajęcia świetlicowe. W spotkaniach opłatkowych brały udział również gminne zespoły śpiewacze „Koral” i „Rosa” z repertuarem, w którym znalazły się najpopularniejsze polskie kolędy i pastorałki. W trakcie uroczystości wójt Dariusz Stocki wraz z zespołami zapraszali wszystkich zebranych do wspólnego kolędowania. W czasie uroczystości Wójt podziękował najbardziej zaangażowanym mieszkańcom gminy za okazaną pomoc podczas pobytu „Rodzin ukraińskich” na terenie Gminy Kamień w 2022 roku.

Następnie w lutym seniorzy z Gminy Kamień spotkali się w świetlicy w Strachosławiu na uroczystości związanej z ich świętem. Podczas spotkania wystąpił zespół „Rosa” z repertuarem specjalnie przygotowanym na to wydarzenie. Przygotowaliśmy również poczęstunek, następnie DJ zaprosił wszystkich zebranych do wspólnej zabawy przy muzyce z lat młodości.

Następnie w czwartkowe popołudnie mieszkańcy gminy Kamień spotkali się w świetlicy w Strachosławiu z okazji „Tłustego Czwartku”. W Tym dniu Panie ze Stowarzyszenia Kobiet Gminy Kamień od wczesnych godzin porannych przygotowały i upiekły pączki wedle własnych receptur, którymi później poczęstowano zebranych. Licznie przybyli mieszkańcy gminy i zaproszeni goście oprócz degustacji pączków obejrzeni

również występ gminnych zespołów śpiewaczych „Koral” i „Rosa” z repertuarem specjalnie przygotowanym na tę uroczystość. W ostatniej części spotkania członkowie zespołów zaprosili zebranych do wspólnego śpiewania znanych ludowych piosenek.

Ciekawym sportowym wydarzeniem w lutym było zorganizowanie w Szkole Podstawowej w Strachosławiu Gminnego Turnieju Koszykówki o „Puchar Wójta Gminy Kamień”. Do zawodów przystąpiły reprezentacje szkół z Kamienia i Strachosławia. Po zaciętym i emocjonującym meczu zwyciężyli uczniowie z SP w Kamieniu. Okazałe puchary i pamiątkowe dyplomy uczestnikom turnieju wręczył Wójt Dariusz Stocki i Dyrektor Szkoły Podstawowej w Strachosławiu Alicja Nafalska. Zwycięzcy zawodów drużyna z SP w Kamieniu reprezentować będzie gminę Kamień na zawodach powiatowych, które rozegrane zostaną również w Strachosławiu.

W marcu z okazji Międzynarodowego Dnia Kobiet oraz Dnia Mężczyzny zaproszono mieszkańców Gminy Kamień na projekcję filmu „Ślub doskonały” do Chełmskiego Domu Kultury. Przed rozpoczęciem seansu zostały złożone mieszkańcom gminy najlepsze życzenia.

Ponadto w szkole podstawowej w Strachosławiu odbył się XVIII Gminny Turniej Szachowy o „Puchar Wójta Gminy Kamień” pod hasłem „Trzeźwy Umysł”. W turnieju wzięło udział ponad pięćdziesięciu zawodników ze szkół podstawowych w Czerniejowie, Kamieniu i Strachosławiu. Zawody zostały rozegrane systemem szwajcarskim na dystansie 5 rund po 10 minut na zawodnika. Wszyscy uczestnicy turnieju odebrali okolicznościowe medale zaś zawodnicy, którzy zajęli miejsca I – III otrzymali pamiątkowe dyplomy, puchary i medale.

W dniu 13 kwietnia 2023 r. Wójt Gminy Kamień Dariusz Stocki we współpracy ze szkołami z terenu gminy zorganizował „wyjazdową lekcję historii” w ramach obchodów 83. rocznicy zbrodni katyńskiej. Uczniowie, nauczyciele i zaproszeni goście odwiedzili cztery „Dęby Katyńskie” posadzone na terenie Gminy Kamień: Dąb Pamięci przy Szkole Podstawowej w Strachosławiu poświęcony mjr. Józefowi Bocheńskiemu zamordowanemu w Katyniu, Dąb Pamięci przy Świetlicy Wiejskiej w Kamieniu – poświęcony ppor. Zbigniewowi Florkiewiczowi, Dąb Pamięci przy Szkole Podstawowej w Kamieniu, poświęcony mjr. Włodzimierzowi Skibińskiemu zamordowanemu w Charkowie i Dąb Pamięci w Pławanicach poświęcony Aleksandrowi Starczukowi. Przy każdym Dębie uczniowie przedstawiali sylwetkę osoby zamordowanej w Katyniu, następnie minutą ciszy uczczono pamięć bohatera.

22 kwietnia w Kamieniu przed świetlicą wiejską odbył się uroczysty apel podczas którego jednostki OSP z terenu gminy: Czerniejowa, Kamienia, Pławanic i Strachosławia odebrały sprzęt ratowniczo-gaśniczy zakupiony z pozyskanych dotacji i środków gminy Kamień. Nastąpiło również uroczyste otwarcie nowo wybudowanego dwustanowiskowego garażu dla samochodów OSP, który poświęcił ks. kanonik Kazimierz Próchniak. W trakcie uroczystości wyróżniający się strażacy ochotnicy otrzymali medale za „Zasługi dla Pożarnictwa”, a także nowi członkowie złożyli uroczyste ślubowanie na sztandar jednostki.

Dnia 20 maja na boisku sportowym w Strachosławiu odbyły się gminne zawody sportowo-pożarnicze. Do rywalizacji przystąpiły drużyny ochotniczych straży pożarnych z: Czerniejowa, Kamienia, Pławanic i Strachosławia. Drużyny młodzieżowe reprezentowały OSP z Czerniejowa, Kamienia i Strachosławia. Drużyny kobiece reprezentowały OSP Czerniejów i OSP Kamień. Kobiety i mężczyźni walczyli w sztafecie bojowej i sztafecie pożarniczej 7×50 z przeszkodami, natomiast zespoły młodzieżowe rywalizowały w rozwinięciu bojowym i biegu sztafetowym 400 m z przeszkodami. Natomiast dla dziecięcej drużyny pożarniczej przygotowano „Specjalny Tor Sprawnościowy”. Po niezwykle zaciętej rywalizacji drużyn młodzieżowych zwyciężyło OSP Czerniejów, drugie miejsce zajęło OSP Kamień, na trzecim miejscu uplasowało się OSP Strachosław. W rywalizacji drużyn kobiecych OSP Kamień zwyciężyło z OSP Czerniejów. W prestiżowej kategorii męskich drużyn pożarniczych najlepsi okazali się druhowie z OSP Czerniejów, drugie miejsce wywalczyli strażacy z Kamienia, trzecie miejsce zajęli druhowie z Pławanic tym samym Strachosław uplasował się na czwartym miejscu. W czasie uroczystości emerytowani strażacy ochotnicy z OSP Strachosław odebrali listy gratulacyjne i pamiątkowe statuetki za długoletnią i wzorową służbę w OSP Strachosław. Wszystkie startujące drużyny odebrały z rąk Wójta Gminy Kamień Dariusza Stockiego i Komendanta Gminnego Jacka Waszczuka pamiątkowe dyplomy, nagrody rzeczowe i pieniężne.

W pierwszą niedzielę czerwca na boisku przy Szkole Podstawowej w Czerniejowie licznie przybyli mieszkańcy Gminy Kamień, Chełma i powiatu chełmskiego bawili się na pikniku pt. „Gminny Dzień Rodziny”. Uroczystość rozpoczęto Mszą Świętą celebrowaną przez księży z parafii w Kamieniu. Po mszy świętej zgromadzonych powitali: Wójt Gminy Dariusz Stocki i dyrektor SP w Czerniejowie Monika Sobczyk. Po wystąpieniu gospodarzy uroczystości na scenie zaprezentowały się przedszkolaki i uczniowie ze Szkół Podstawowych: Kamienia, Strachosławia i Czerniejowa, następnie Szkolny Teatrzyk Rodziców z SP w Kamieniu wystąpił w przedstawieniu pt. „Czerwony Kapturek inaczej”. Po występach społeczności szkolnej zaprezentowały się w repertuarach specjalnie przygotowanych na tę uroczystość gminne zespoły śpiewacze „ROSA” i „KORAL”. Uroczystość godzinnym występem uświetnił, także zespół HISTON. Następnie do północy trwała „Zabawa taneczna pod chmurką”, którą poprowadził Dj Wodzirej Atomic. W trakcie imprezy dzieciom przygotowano wiele atrakcji: dmuchaną zjeżdżalnię, przejażdżki kucykiem, przejażdżki zaprzęgiem konnym, zabawy z „Animatorem zabaw dziecięcych”. Konkursy z nagrodami: plastyczny „Ja i moja rodzina” oraz matematyczno – plastyczny „Matematyka smyka”. Wszystkich uczestników imprezy poczęstowano tradycyjnie już grochówką i kiełbaskami z grilla.

W dniach 24-25 czerwca 2024 r. odbyły się Dni Gminy Kamień. W trakcie tego święta zorganizowano wiele atrakcji dla mieszkańców gminy.

W sobotę członkinie ze Stowarzyszenia Kobiet Gminy Kamień i Koła Gospodyń Wiejskich w Strachosławiu w ramach „Dni Gminy Kamień” zorganizowały w świetlicy wiejskiej w Strachosławiu „warsztaty kulinarne, podczas których przygotowały wykwintne dania, które w godzinach popołudniowych poddane zostały degustacji mieszkańcom gminy w czasie spotkania integracyjnego.

W dniach 23-24 czerwca GKS „Pławanice „Kamień obchodził Jubileusz 30-lecia powstania klubu. Z tej szczególnej okazji przy pomocy trenerów i zarządu klubu zorganizowaliśmy liczne spotkania okolicznościowe. Już w piątek drużyna młodzików rozegrała jubileuszowy mecz z młodzikami „Niedźwiadek” Chełm. W sobotę rano odbył się Wakacyjny Turniej Piłki Nożnej o „Puchar Wójta Gminy Kamień” w którym uczestniczyły wszystkie grupy młodzieżowe GKS-u: orlik, żak, młodzik, trampkarz. Po turnieju wszyscy uczestnicy otrzymali pamiątkowe medale i okolicznościowe znaczki, później zaś spotkali się na pieczeniu kiełbasek przy ognisku. Chętnie również korzystali z dmuchanej zjeżdżalni specjalnie dla nich przygotowanej a także bezpłatnych przejażdżek kucykiem. Po zakończeniu tego wydarzenia odbył się kolejny mecz jubileuszowy który tym razem rozegrali Juniorzy GKS-u z juniorami „Chełmianki ” Chełm. Po południu oficjalną część obchodów Jubileuszu rozpoczęliśmy Mszą Świętą w kościele w Pławanicach. Po mszy rozegrano jeszcze jeden mecz jubileuszowy w którym zmierzyli się OLDBOJE +40 GKS „Pławanice ” Kamień z GKS „Unia” Białopole w meczu tym zwyciężyli goście 3:2. Bezpośrednio po meczu oldboi zawodnikom, zaproszonym gościom i kibicom wójt Dariusz Stocki (założyciel klub i długoletni zawodnik i kapitan drużyny seniorów) przypomniał historię powstania klubu, następnie z przewodniczącym Rady Gminy Kamień Zbigniewem Czerwonką zasłużonym trenerem, działaczom i osobom wspierającym klub wręczyli okolicznościowe podziękowania i pamiątkowe statuetki. Po żywej lekcji historii zgromadzeni przeszli do sali pobliskiej świetlicy w której obejrzeni prezentację multimedialną pt. „30 LAT PŁAWEK” oraz wystawę koszulek GKS-u z minionych lat z kolekcji wójta Stockiego. Po zakończeniu prezentacji wszyscy uczestnicy spotkali się przy grillu, wspomnieniom, opowieściom i prawdziwym historiom nie było końca.

Następnego dnia we wczesnych godzinach porannych nad zalewem w Natalinie w ramach „Dni Gminy Kamień” odbyły się V Zawody Wędkarskie o „Puchar Wójta Gminy Kamień”. Do zawodów wędkarskich przystąpiło 31 dorosłych wędkarzy i 10 młodzików. Tego dnia po południu tłumnie przybyli mieszkańcy gminy Kamień, Chełma i okolicznych miejscowości nad zalew w Natalinie uczestniczyli w „Powitanium Lata w Gminie Kamień” zorganizowanego w ramach obchodów „Dni Gminy Kamień”. Uczestnicy tego wydarzenia mogli obejrzeć pokazy ratownictwa wodnego przygotowane przez ratowników zabezpieczających kąpielisko i strażaków z OSP Kamień. Następnie odważni mieszkańcy mieli możliwość popływać łodzią motorową i skuterem wodnym po zalewie pod opieką sternika. W tym samym czasie na scenie plenerowej w „Konkursie Młodych Talentów” zaprezentowały się zespoły: M.BOYS, NIEOKIEMZNANI, DISCO DANCE, HAPPY MAN, MEGABOY. O godzinie 18 rozpoczęła się „Wielka Gala Disco Polo” z Agencją Muzyczną DISCO STARS, która trwała do północy. Zgromadzonych do tańca porwały zespoły: ANGEL, ANNA JAMROZEK,

GROCHAL GANGSTYL RAP, EXCLUSIV BOYS i gwiazda wieczoru VEXEL . Po północy dla rozbawionych imprezowiczów „Zabawę Taneczną „Pod Chmurką” poprowadził Dj Wodzirej Atomic.

W ciepłą lipcową niedzielę przy świetlicy wiejskiej w Kamieniu Gmina Kamień i Starostwo Powiatowe w Chełmie zorganizowali już IV edycję z cyklu „Ocalić od zapomnienia – Powiatowe Czytanie Poezji”. Wydarzenie poświęcone poetom i artystom ludowym z terenu gminy Kamień. W tym roku zaproszeni goście i mieszkańcy gminy czytali poezję Pani Haliny Graboś i Bronisławy Fastowiec poetek z Kamienia. Wybrane utwory czytali Europeoseł Beata Mazurek, Posłowie Ziemi Chełmskiej Anna Dąbrowska Banaszek i Krzysztof Grabczuk, wójt gminy Kamień Dariusz Stocki, radna powiatu Grażyna Szykuła, sekretarz gminy Beata Taras, skarbnik gminy Irena Jagiełło, radni gminy, członkowie zespołów śpiewaczych „Rosa” i „Koral”, rodziny poetek a także mieszkańcy gminy.

Po zakończonym „czytaniu” w świetlicy wiejskiej uczestnicy uroczystości mogli obejrzyć wystawę prac artysty Piotra Czapki (obrazy, rzeźby, płaskorzeźby, pisanki, szkice w ołówku). Wydarzenie uświetniły występy gminnych zespołów śpiewaczych „Koral ” i „Rosa” a także zaprzyjaźnionego zespołu „Cuda Wianki” z Dorohuska.

W dniu 27 sierpnia br. w Kamieniu odbyło się Gminne Święto Plonów. Uroczystość rozpoczął korowód dożynkowy sprzed urzędu gminy do sceny ustawionej na działce gminnej zakończony prezentacją wieńców dożynkowych z poszczególnych sołectw. Następnie rozpoczęła się uroczysta Masza Święta koncelebrowana przez ks. Radosława Karpiuka z Parafii pw. Św. Michała Archanioła w Kamieniu podczas, której poświęcono chleb i wieńce dożynkowe. Następnie starostowie dożynkowi podzielili się chlebem ze wszystkimi uczestnikami dożynek. Wójt Gminy powitał przybyłych na uroczystość gości oraz wygłosił okolicznościowe przemówienie po którym nastąpiło wręczenie wyróżnienia „Zasłużony dla rolnictwa w Gminie Kamień”.

Podczas dożynek powiatowych, które odbyły się 3 września 2023 r. w Sawinie w konkursie na „Najładniejszy, tradycyjny wieniec dożynkowy” wieniec wykonany przez mieszkańców Kamienia Kolonii pod kierownictwem radnej gminy Renaty Watrakiewicz nie miał sobie równych i zajął pierwszą lokatę.

Także we wrześniu na sportowo można było spędzić niedzielne popołudnie podczas I Gminnego Turnieju Siatkówki Piłkowej Kobiet o „Puchar Wójta Gminy Kamień”. W zawodach wzięły udział żeńskie drużyny z terenu gminy: „OSP Kamień”, „Last Minute”, „Siatkówka Damska Kamień”. Licznie zgromadzeni widzowie głośno i energicznie dopingowali zmagania swoich faworytek. Wszystkie zespoły otrzymały pamiątkowe dyplomy, medale i puchary.

W Szkole Podstawowej w Strachosławiu odbyło się „Narodowe Czytanie”, w którym uczestniczył wójt Dariusz Stocki. W części wstępnej uczniowie klasy VIII przybliżyli postać Elizy Orzeszkowej autorki powieści „Nad Niemnem”. W dalszej części spotkania powieść czytali zaproszeni goście: wójt Gminy Kamień Dariusz Stocki, dyrektor Alicja Nadalska, z-ca Izabela Głowacka – Dżaman, radna gminy Ewelina Piątek, lokalna poetka Halina Graboś, komendant OSP w Kamieniu Jacek Waszczuk , a także uczniowie z klas IV – VII. W ostatniej części uroczystości uczniowie klasy IV opowiedzieli „Legendę o Janie i Cecylii”.

Kolejno 29 września także w Szkole Podstawowej w Strachosławiu odbył się Europejski Dzień Sportu Szkolnego. To wielkie święto ruchu, w którym biorą udział szkoły z całej Europy, a nawet z Ameryki Południowej, Afryki i Azji! W 2022 roku w wydarzeniu wzięło udział aż 41 krajów z całego świata, a dziś nasza placówka stała się częścią tej międzynarodowej inicjatywy!

Przed rozpoczęciem wydarzenia nastąpiło oficjalne otwarcie boiska wielofunkcyjnego oddanego do użytku w tym roku. Dokonali tego władze gminy i szkoły: wójt gminy Dariusz Stocki, dyrektor Alicja Nafalska, Przewodniczący Rady Gminy Zbigniew Czerwonka, Radni Gminy: Ewelina Piątek i Marcin Hałaj, członek Rady Rodziców Elżbieta Maciuk. Uroczystość rozpoczęłam się przemarszem wokół obiektu do muzyki – Queen – „We Are The Champions”. Po oficjalnej części rozpoczęły się rozgrywki sportowe w dwóch kategoriach wiekowych klasy I-III i klasy IV-VIII. Młodszy zawodnicy rywalizowali w sześciu konkurencjach w drużynach mieszanych i grze drużynowej „Dwa ognie”, natomiast starsi wzięli udział w następujących dyscyplinach sportowych: koszykówka i piłka siatkowa z podziałem na dziewczęta i chłopcy.

W październiku w świetlicy wiejskiej w Kamieniu odbył się II Powiatowy Konkurs Kulinaryny na Tradycyjną Regionalną Potrawę zorganizowany przez Stowarzyszenie Kobiet Gminy Kamień pod patronatem Starostwa Powiatowego w Chełmie, w którym uczestniczył wójt Dariusz Stocki i skarbnik gminy Irena Jagiełło. Licznie przybyli mieszkańcy gminy, a także zaproszeni goście wysłuchali prelekcji zielarki, fizjoterapeutki Pani Magdaleny Nowackiej na temat stosowania tradycyjnych metod w domowych sposobach leczenia, hirudoterapi – stosowania pijawek, baniek ogniowych i ziół. Rozstrzygnięto, także konkurs kulinarny „Na tradycyjną regionalną potrawę”, zgromadzeni mieli możliwość postawienia baniek metodą ogniową, otrzymali również broszurki informacyjne. Chętnych do baniek ogniowych było tak dużo, że pokaz przeciągnął się w czasie. W dalszej części spotkania wystąpiły gminne zespoły śpiewacze „Rosa” i „Koral”, a także soliści.

Zespół KORAL kończy 15 lat! W świetlicy wiejskiej w Strachosławiu zespół „Koral” obchodził 15-lecie swojego istnienia. Z okazji jubileuszu spotkali się członkowie zespołu i zaproszeni goście aby uczcić to wydarzenie. Nie mogło również zabraknąć członków zespołu, którzy w ciągu 15 lat do zespołu należeli, a z różnych przyczyn już nie uczestniczą w aktywnym jego „życiu”. Gminę reprezentowali: Wójt Dariusz Stocki, Sekretarz Gminy Bata Taras, Skarbnik Irena Jagiełło oraz Przewodniczący Rady Gminy Zbigniew Czerwonka. Wśród zaproszonych gości, którzy skorzystali z zaproszenia obecni byli: Marcin Romanowski Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości, Posłanka Anna Dąbrowska- Banaszek, Poseł Krzysztof Grabczuk, Radna Rady Powiatu Grażyna Szykuła, Radni i Sołtysi Gminy Kamień, Dyrektorzy Szkół z terenu Gminy, Strażacy z OSP Kamień, Kazimierz Stocki z małżonką, Halina Graboś z mężem, Stanisław Kuć z małżonką, a także zaprzyjaźniony zespół „Rosa” z Kamienia. Jubilaci otrzymali mnóstwo gorących życzeń kwiaty, drobne upominki i gromkie sto lat od zgromadzonych. Zespół „Koral” aktualnie występuje w składzie: Grażyna Kukła – kierownik zespołu, Grzegorz Bochen – instruktor zespołu, Małgorzata Klekot, Lucyna Matwiejczuk, Janusz Matwiejczuk, Anna Tabiszewska, Czesława Kister, Andrzej Kister, Anna Koguciuk, Grażyna Fituła, Danuta Iwko, Teresa Wilkos, Jolanta Pogorzelec, Michalina Pogorzelec, Jadwiga Misiuk. KAPELA: Andrzej Kukła, Marian Kłysz, Łukasz Wnukowski, Ryszard Koniczuk.

W listopadzie pamiętając o rocznicy Odzyskania Niepodległości przez Polskę i rodakach, którzy oddali życie w obronie naszej Ojczyzny wójt Dariusz Stocki z sekretarzem gminy Panią Beatą Taras i skarbnikiem gminy Panią Ireną Jagiełło oraz radnymi gminy uczestniczyli w uroczystych akademiach w Szkole Podstawowej w Strachosławiu i Kamieniu. Po zakończeniu których złożyli wiązanki i zapalili symboliczne znicze w miejscach pamięci poległych bohaterów znajdujących się na terenie Gminy Kamień.

Również z okazji rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości 11 listopada w Pławanicach, aby uczcić Święto Niepodległości mieszkańcy Gminy Kamień wzięli udział w VII Biegu Niepodległości o „Puchar Wójta Gminy Kamień” ulicami Pławanic z metą przed Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w dziesięciu kategoriach wiekowych. W biegu łącznie wzięło udział ponad 130 zawodników.

W dniu 18 listopada w GOK Werbkowice odbył się XIII Międzypowiatowy Festiwal Zespołów Śpiewaczych. Po przesłuchaniu 42 zespołów w dwóch kategoriach, komisja przyznała następujące miejsca: – w kategorii zespoły występujące a’capella, z akompaniamentem instrumentów akustycznych (akordeon, gitara) oraz z kapelą:

- 1 miejsce – Zespół ROSA (Gmina Kamień)
- 2 miejsce – Zespół KORAL (Gmina Kamień)
- 3 miejsce – Zespół ALE BABKI (GOKiT Dorohusk)

Wyjazd i udział zespołów w przeglądzie w Werbkowicach został sfinansowany ze środków budżetu gminy Kamień.

W sobotni Andrzejkowy wieczór w świetlicy w Pławanicach Radna Rady Powiatu Grażyna Szykuła i Stowarzyszenie Kobiet Gminy Kamień zorganizowało „kiszanie kapusty” w który uczestniczył również wójt Dariusz Stoki. Licznie przybyli mieszkańcy mieli możliwość obejrzenia tradycji związanej z „kiszaniem kapusty”, które zaprezentowały panie ze stowarzyszenia. W tradycyjnym ugniataniu kiszanej kapusty wzięli również udział zaproszeni goście. Część tej kapusty została wykorzystana do pierogów z kapustą, które w corocznej akcji przed Świętami Bożego Narodzenia Stowarzyszenie Kobiet rozdaje najstarszym mieszkańcom, a także osobom potrzebującym z terenu Gminy Kamień. Podczas kiszania odbyła się prelekcja

na temat obrzędów i zwyczajów związanych z „Kiszeniem kapusty” w Gminie Kamień oraz prelekcja na temat „Zdrowego odżywiania się”. Po zakończonym kiszeniu zebrany czas umiliły występy gminnych zespołów śpiewaczych „Rosa” i „Koral”, które wystąpiły z repertuarem specjalnie przygotowanym na to wydarzenie, a także występy solistów.

6 grudnia wójt Dariusz Stocki wcielił się w postać Świętego Mikołaja, odwiedził dzieci uczęszczające na co dzień do punktów i oddziałów przedszkolnych w Czerniejowie, Kamieniu i Strachosławiu i wręczył słodkie upominki. Tym samym sprawił dzieciom niezwykłą radość.

W „Mikołajki” w sali gimnastycznej Szkoły Podstawowej w Strachosławiu odbył się IV Mikołajkowy Turniej Piłki Nożnej „O Puchar Wójta Gminy Kamień”. W rywalizacji uczestniczyły dzieci i młodzież szkolna z terenu Gminy Kamień, a przede wszystkim zawodnicy na co dzień trenujący w GKS „Pławanicach” Kamień. Uczestnicy zostali podzieleni na zespoły zgodnie z kategoriami wiekowymi, w których na co dzień trenują w klubie. Ze względu na wiek młodych piłkarzy wyniki poszczególnych meczy nie były najważniejsze, ponieważ dla niektórych tych młodych zawodników był to pierwszy turniej w ich życiu. Liczyła się dobra zabawa i pozytywne sportowe emocje. Wszyscy uczestnicy turnieju otrzymali z rąk wójta gminy i dyrektora szkoły podstawowej w Strachosławiu pamiątkowe medale i „Jubileuszowe kubki” oraz słodkie prezenty niespodzianki.

W grudniową sobotę od wczesnych godzin porannych członkinie Stowarzyszenia Kobiet Gminy Kamień i aktywne mieszkanki gminy w świetlicy wiejskiej w Strachosławiu wykonały ponad 6 tys. „Pierogów Wigilijnych”, które następnie zostały przekazane potrzebującym mieszkańcom naszej gminy. Jednym ze składników użytym do farszu pierogów była odgotowana kapusta, ta sama którą Panie zakisiły trzy tygodnie temu w świetlicy w Pławanicach podczas Tradycyjnego Kiszenia Kapusty.

Tuż przed świętami Bożego Narodzenia harcerze ze Szkoły Podstawowej w Strachosławiu przekazali Betlejemskie Światélko Pokoju do szkół na terenie gminy oraz do Urzędu Gminy, które jest symbolem ciepła, miłości, pokoju i nadziei. Niosąc lampiony ze światłem harcerze dzielą się radosną nowiną i krzewią największe uniwersalne wartości braterstwa i pokoju.

10.1. Działalność Gminnej Biblioteki Publicznej w Kamieniu zs. w Strachosławiu

Według stanu na dzień 31 grudnia 2023 r. księgozbiór biblioteki, łącznie z punktem bibliotecznym obejmował 14 898 woluminów, w tym 282 pozycji przybyło w 2023 roku, z czego 140 książek zakupiono z własnych środków, 139 książek zakupiono ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz 3 książki otrzymano w ramach darowizny.

W 2023 roku zakupiony został księgozbiór ogółem na kwotę 10 192,80 zł, w tym:

- ze środków własnych zakupiono księgozbiór na kwotę – 5 082,80 zł.
- ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego zakupiono księgozbiór na kwotę -5 000,00 zł. (składany był wniosek przez bibliotekę),
- z darowizny – 110 zł.

W 2023 roku liczba zarejestrowanych czytelników w Gminnej Bibliotece Publicznej wyniosła ogółem 204 czytelników.

Natomiast liczba wypożyczeń książek w roku 2022 wyniosła 2376.

Księgozbiór jest podstawowym czynnikiem warunkującym pracę w bibliotece. Biblioteka posiada zbiory o charakterze uniwersalnym obejmującym beletrystykę polską i obcą, literaturę popularnonaukową przeznaczoną dla czytelników z różnych grup wiekowych, literaturę dla dzieci i młodzieży oraz bogaty zestaw lektur szkolnych. Księgozbiór biblioteki jest dostępny dla wszystkich, również dla czytelnika sezonowego. Gromadzenie zbiorów odbywa się poprzez zakup nowości książkowych, biblioteka gromadzi najlepsze pozycje książkowe które są dostępne na rynku wydawniczym. Przy wyborze określonych tytułów biblioteka bierze pod uwagę sugestie czytelników, którzy chcieliby aby w księgozbiórze biblioteki znalazły się książki, które ich najbardziej interesują. Zakup najczęściej dokonywany jest u hurtowników z uwagi na korzystną cenę, szeroką ofertę oraz wygodną formę dostawy. Biblioteka udostępnia swe zbiory w dwóch formach: precyzyjnie (na miejscu) i na zewnątrz (poprzez wypożyczenie). Udostępnianie księgozbióru odbywa się w warunkach wolnego dostępu do półek. Pozwala to na wstępne zapoznanie się czytelnika z zawartością książki.

Oprócz wypożyczania księgozbioru czytelnicy odwiedzali bibliotekę w celu skorzystania na miejscu z księgozbioru, z dostępnej prasy oraz z Internetu, ksero, czy drukarki.

Dysponując ponad trzynastotysięcznym księgozbiorem biblioteka niezmiennie służy mieszkańcom gminy upowszechniając i promując czytelnictwo. Odgrywa też ważną rolę w szerzeniu kultury prowadząc działalność informacyjną oraz kulturalno – oświatową.

Aktywnie działa na rzecz zagospodarowania czasu wolnego dzieci i młodzieży. Organizuje dla nich zajęcia plastyczne, warsztaty kulinarne, zajęcia przyrodnicze i muzyczne, różne gry i zabawy. Bierze również czynny udział w organizacji imprez gminnych. Współpracuje z twórcami i poetami ludowymi, szkołami, bibliotekami szkolnymi, świetlicami wiejskimi.

10.2. Działalność świetlic wiejskich w Kamieniu, Strachosławiu, Pławanicach

Świetlice wiejskie w Strachosławiu, Kamieniu i Pławanicach są miejscem, w którym dzieci, młodzież i osoby dorosłe mogą miło i pożytecznie spędzić wolny czas. Pracownicy tych świetlic organizują zajęcia plastyczne, warsztaty kulinarne, zajęcia przyrodnicze i muzyczne, różne gry i zabawy. Współpracują z zespołami ludowymi, twórcami ludowymi, szkołami, gminną biblioteką publiczną. Osoby uczęszczające do świetlic mają dostęp do darmowego Internetu, w wolnej chwili mogą grać w tenisa stołowego oraz gry planszowe. W 2023 roku w miarę możliwości w świetlicach prowadzone były warsztaty, zajęcia tematyczne i konkursy dla dzieci i młodzieży.

W 2023 r. Pracownicy Świetlic i Gminnej Biblioteki Publicznej w Kamieniu brali udział w przygotowaniu:

- imprez i uroczystości gminnych,
- konkursów dla dzieci,
- spotkania dla mieszkańców w świetlicy wiejskiej w Strachosławiu zorganizowanego wraz ze Stowarzyszeniem Kobiet Gminy Kamień z okazji tłustego czwartku mającego na celu podtrzymywanie tradycji;

Warto też zaznaczyć, że na terenie Gminy Kamień funkcjonują dwa zespoły śpiewacze: Zespół „ROSA” i Zespół „KORAL”. Zespoły te aktywnie uczestniczą w życiu kulturalnym gminy, biorą udział w licznych imprezach kulturalnych organizowanych w gminie uatrakcyjniając je swoimi występami. Reprezentują gminę podczas różnego rodzaju imprez organizowanych przez inne samorządy. Ponadto zespoły te każdego roku biorą udział w licznych konkursach, przeglądach i festiwalach, na których zdobywają wiele nagród i wyróżnień.

Aktywną działalność na terenie gminy prowadzi również Pan Piotr Czapka. To wszechstronny artysta z terenu naszej gminy, który rzeźbi, maluje, zajmuje się zdobieniem pisanek oraz wykonuje piękne wieńce dożynkowe. Od lat promuje Gminę Kamień biorąc udział w różnych konkursach zdobywając nagrody i wyróżnienia.

10.3. Działalność podmiotów pożytku publicznego

W budżecie Gminy Kamień na rok 2023 zabezpieczono środki finansowe w kwocie 76 000,00 zł na realizację zadań publicznych przez organizacje pozarządowe. Były to zadania:

- 1) wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej w szczególności poprzez organizację szkoleń (treningów), rozgrywek i współzawodnictwa sportowego o zasięgu lokalnym i ponadlokalnym;
- 2) działalność wspomagająca rozwój wspólnot i społeczności lokalnych;
- 3) działalność na rzecz dzieci i młodzieży, w tym wypoczynku dzieci i młodzieży;

Na realizację pierwszego zadania przeznaczono kwotę 71 000,00 zł, na realizację drugiego i trzeciego zadania przeznaczono po 2 500,00 zł.

Na realizację powyższych zadań został przeprowadzony otwarty konkurs ofert, ogłoszony w dniu 11 stycznia 2023 roku. W wymaganym terminie zostały złożone trzy oferty. Dwie oferty złożone zostały przez Gminny Klub Sportowy „Pławanice” Kamień na realizację zadań: „Wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej w szczególności poprzez organizację szkoleń (treningów), rozgrywek i współzawodnictwa sportowego o zasięgu lokalnym i ponadlokalnym” oraz „Działalność na rzecz dzieci i młodzieży, w tym wypoczynku dzieci i młodzieży”.

Jedną ofertę na realizację zadania pn. „Działalność wspomagająca rozwój wspólnot i społeczności lokalnych” złożyło Stowarzyszenie Kobiet Gminy Kamień. Na realizację tego zadania wypłacona została

dotacja z budżetu Gminy Kamień, która wyniosła 2 500,00 zł. Środki finansowe zostały przekazane na realizację warsztatów kulinarnych. Zarząd stowarzyszenia przekazaną dotację podzielił na: zakup artykułów spożywczych oraz zakup środków czystości. Warsztaty przeprowadzone zostały podczas Dni Gminy Kamień w świetlicy wiejskiej w Strachosławiu 24 czerwca 2023 r., a uczestniczyli w nich mieszkańcy gminy Kamień.

Środki finansowe, które były przekazane na realizację powyższych zadań były głównymi środkami finansowymi do dyspozycji Zarządu Klubu, które umożliwiły kontynuowanie dalszej działalności GKS "Pławanice" Kamień. Przyczyniły się one znacznie do dalszego rozwoju pod względem sportowym jak i organizacyjnym. Zarząd Klubu przekazaną dotację podzielił na: organizację zajęć sportowo - rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży oraz mieszkańców Gminy Kamień, udział w zawodach sportowych, delegacje sędziowskie, usługi transportowe, ubezpieczenie zawodników, wynagrodzenie trenera, opłaty regulaminowe związane ze startem w rozgrywkach ligowych, diety dla zawodników, zakup sprzętu sportowego, wyjazdy oraz wycieczki dla dzieci, a także inne opłaty takie jak: paliwo do kosiarki do koszenia boiska, wapno do rysowania linii boiskowych, wyżywienie, woda dla zawodników na mecze/treningi oraz środki piorące przeznaczone do prania strojów piłkarskich.

Miejscem realizacji zadania było boisko sportowe w Pławanicach i boisko w Strachosławiu oraz w okresie zimowym (styczeń, luty) sala gimnastyczna w szkole podstawowej w Strachosławiu. W klubie działały następujące sekcje: żak, orlik, młodzik, trampkarz, junior, senior.

Klub sportowy podejmował działania w zakresie:

- popularyzacji piłki nożnej wśród dzieci i młodzieży oraz mieszkańców,
- propagowania aktywnego spędzania czasu wolnego,
- prowadzenia, organizacji zajęć i wydarzeń sportowo - rekreacyjnych,
- udziału w rozgrywkach ligowych prowadzonych przez Lubelski Związek Piłki Nożnej/Oddział Chełm, w którym Klub jest zrzeszony.

W ramach realizacji zadania pn. "Działalność na rzecz dzieci i młodzieży, w tym wypoczynku dzieci i młodzieży", które realizował GKS Zarządowi Klubu udało się zorganizować klubowy wyjazd do Poleskiego Parku Narodowego, wycieczkę rekreacyjno – turystyczną do Kazimierza Dolnego oraz wyjazdy na mecze w roli kibica. GKS „Pławanice” Kamień był także współorganizatorem wakacyjnego turnieju piłki nożnej dla dzieci i młodzieży zrealizowanego w czerwcu oraz mikołajkowego turnieju piłki nożnej zrealizowanego w grudniu 2022 r. Zawodnicy rozgrywali mecze i spędzili miło czas na zabawie a z rąk Wójta Gminy Kamień otrzymali pamiątkowe medale.

11. POMOC SPOŁECZNA

11.1. Informacje ogólne

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Polityka społeczna gminy ma na celu zaspokojenie podstawowych potrzeb życiowych, wyrównywanie szans oraz podnoszenie poziomu życia mieszkańców.

Rodzaj, forma i rozmiar świadczenia odpowiadają okolicznościom uzasadniającym udzielenie pomocy oraz realnym możliwościom finansowym Ośrodka.

Pomoc społeczna polega w szczególności na:

1. Przyznawaniu i wypłacaniu przewidzianych ustawą świadczeń.
2. Pracy socjalnej.
3. Prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej.
4. Analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej.
5. Realizacji zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych.
6. Rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb.

Świadczeniami z pomocy społecznej są:

1) Świadczenia pieniężne:

- zasiłek stały,
- zasiłek okresowy,
- zasiłek celowy i specjalny zasiłek celowy,
- zasiłek i pożyczka na ekonomiczne usamodzielnienie,

- pomoc na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki,
 - świadczenie pieniężne na utrzymanie i pokrycie wydatków związanych z nauką języka polskiego dla cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą,
 - wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznane przez sąd.
- 2) Świadczenia niepieniężne:
- praca socjalna,
 - bilet kredytowany,
 - składki na ubezpieczenie zdrowotne,
 - składki na ubezpieczenie społeczne,
 - pomoc rzeczowa, w tym na ekonomiczne usamodzielnienie,
 - sprawienie pogrzebu,
 - poradnictwo specjalistyczne,
 - interwencja kryzysowa,
 - schronienie,
 - posiłek,
 - niezbędne ubranie,
 - usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania, w ośrodkach wsparcia oraz w rodzinnych domach pomocy,
 - specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania oraz w ośrodkach wsparcia,
 - mieszkanie chronione,
 - pobyt i usługi w domu pomocy społecznej,
 - pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, w tym w mieszkaniu chronionym, pomoc w uzyskaniu zatrudnienia, pomoc na zagospodarowanie – w formie rzeczowej dla osób usamodzielnianych.

11.2. Zadania własne

1. W 2023 roku wydatki na zadania własne wyniosły: 808 201,00 zł (środki własne gminy - 556 291,00 zł) w tym:
- zasiłki stałe – 107 899,00 zł,
 - składki na ubezpieczenie zdrowotne – 9 068,00 zł,
 - zasiłki okresowe – 138 372,00 zł,
 - zasiłki celowe i w naturze – 10 400,00 zł,
 - posiłki (Wieloletni Rządowy Program „Posiłek w szkole i w domu”) – 17 145,00 zł,
 - usługi opiekuńcze: wynagrodzenia opiekunek – 159 726,00 zł, dochody (odpłatność za świadczone usługi),
 - – 41 328,00 zł,
 - Domy Pomocy Społecznej (pobyt 10 osób) – 382 736,00 zł.

Strukturę rodzin objętych wsparciem według powodów przyznania pomocy przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 24. Rodziny objęte wsparciem wg powodów trudnej sytuacji życiowej w 2023 r.

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Ubóstwo	40	93
Potrzeba ochrony macierzyństwa, w tym:	7	33
- wielodzietność	4	24
Bezrobocie	37	96
Niepełnosprawność	30	54
Długotrwała lub ciężka choroba	36	58
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego	6	15
Alkoholizm	2	2
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	0	0

2. Wspieranie rodziny i system pieczy zastępczej – do realizacji zadań wynikających z ustawy zatrudniony był 1 asystent rodziny, który pracował z 4 rodzinami. Koszt utrzymania asystenta wyniósł 7 325, 00 zł. W pieczy zastępczej przebywało 4 dzieci, koszt pobytu wyniósł 34 615,00 zł.
3. GOPS w Kamieniu w 2023 r. świadczył usługi w formie pracy socjalnej. Praca socjalna wymaga dostosowania służb socjalnych do zmieniających się uwarunkowań zewnętrznych. Odpowiada na nagłe sytuacje kryzysowe , jak i na codzienne osobiste i społeczne problemy. Oferta kierowana jest do klientów Ośrodka, jak również do tych mieszkańców gminy, którzy borykają się z problemami życiowymi. Z tej formy pomocy skorzystało 38 rodzin.
4. W 2023 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizował następujące programy:

- 1) Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2022-2026. Celem głównym programu jest przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, ochrona osób dotkniętych przemocą w rodzinie oraz zwiększenie dostępności i skuteczności profesjonalnej pomocy.

Cele szczegółowe:

- wzrost oddziaływań profilaktycznych i edukacja społeczna w zakresie zjawiska przemocy w rodzinie,
- zapewnienie osobom doznającym przemocy bezpieczeństwa oraz specjalistycznej pomocy,
- zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie, ukierunkowanych na zmianę zachowań agresywnych, prowadzących do przemocy w rodzinie,
- wzrost poziomu kompetencji instytucji i osób realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Realizatorami tych zadań jest: Samorząd gminny, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kamieniu, Zespół Interdyscyplinarny, Komenda Miejska Policji, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, placówki oświatowe, służba zdrowia, kuratorzy sądowi i społeczni, organizacje pozarządowe.

Przewidywane efekty realizacji programu:

- pogłębienie wiedzy społeczności lokalnej na temat zjawiska przemocy domowej,
- zmiany postaw społecznych wobec zjawiska przemocy w rodzinie,
- ochrona ofiar przemocy poprzez wsparcie prawne i psychologiczne,
- usprawnienie systemu pomocy rodzinom dotknięty przemocą,
- zmniejszenie liczby przypadków przemocy w rodzinie.

- 2) Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Kamień na lata 2021-2023. Celem programu jest wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych w procesie przywracania ich zdolności do prawidłowego funkcjonowania. Cel ten można osiągnąć poprzez realizację celów szczegółowych:

- diagnozowanie i analizę środowisk rodzinnych,
- zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny,
- zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywanie już istniejących,
- doskonalenie współpracy pomiędzy instytucjami i podmiotami działającymi na rzecz dziecka i rodziny.

Oczekiwane rezultaty z realizacji programu:

- podniesienie poziomu rozwoju profesjonalnych form pomocy rodzinie w środowisku,
- rozwój efektywnej współpracy pomiędzy instytucjami i organizacjami realizującymi program wspierania rodziny,
- zapewnienie profesjonalnej pomocy dziecku i rodzinie,
- poprawa jakości funkcjonowania rodzin przeżywających trudności i wymagających wsparcia,
- wzrost świadomości społeczeństwa na temat prawidłowego funkcjonowania rodziny i poprawnych relacji rodzinnych,
- wzrost kompetencji opiekuńczo-wychowawczych rodzin,
- zmniejszenie liczby rodzin dysfunkcyjnych,
- zmniejszenie liczby dzieci umieszczanych w pieczy zastępczej.

Instytucje realizujące działania na rzecz dziecka i rodziny w Gminie Kamień:

- Urząd Gminy Kamień,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kamieniu,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,

- Placówki oświatowe,
- Ośrodek zdrowia,
- Parafia.

3) Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Kamień na lata 2016-2025.

Misja:

Celem głównym stworzenia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Kamień jest poprawa jakości życia mieszkańców poprzez zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego, publicznego, dążenie do integracji społecznej oraz tworzenie równych szans rozwoju społecznego wszystkim mieszkańcom.

Wizja:

Wizją Strategii jest dążenie do społeczeństwa zintegrowanego, wolnego od marginalizacji, izolacji społecznej i ubóstwa. Gmina Kamień jawi się jako społeczność, potrafiąca zaspokoić podstawowe potrzeby mieszkańców.

Poczucie bezpieczeństwa socjalnego swojej społeczności, zwiększa dostępność do zasobów i usług w sferze ekonomicznej i społecznej pozwalając na swobodne pełnienie ról społecznych, rodzinnych i obywatelskich.

Cele i kierunki działań:

- pomoc społeczna,
- czas wolny,
- ochrona zdrowia,
- integracja społeczna,
- bezpieczeństwo,
- rynek pracy.

Za realizację celów oraz wykonanie działań skierowanych na ich realizację odpowiednio dla wskazanych obszarów problemów społecznych, w sposób ciągły, rzetelny, na zasadzie wzajemnej partnerskiej współpracy w okresie trwania Strategii są odpowiedzialni:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Urząd Gminy,
- Powiatowy Urząd Pracy,
- Gminna Biblioteka Publiczna,
- Ochotnicza Straż Pożarna,
- Placówki Służby Zdrowia,
- Placówki oświatowe,
- Organizacje pozarządowe

Strategia jest dokumentem pozwalającym na zaplanowanie najbliższych zmian oraz tych bardziej odległych.

Skuteczna realizacja zadań Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej nie jest możliwa bez współdziałania z władzami samorządowymi, Powiatowym Urzędem Pracy, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Starostwem Powiatowym, Sądem Rejonowym, Komendą Miejską Policji, komornikiem sądowym, kuratorami sądowymi, ZUS-em, KRUS-em, służbą zdrowia, szkołami, Bankiem Żywności w Lublinie, innymi Ośrodkami Pomocy Społecznej.

Współpraca ta pozwala na zintegrowanie działań pomocowych na terenie Gminy oraz przyczynia się do rozwiązywania problemów społecznych.

11.3. Zadania zlecone

W 2023 r. wydatki na zadania zlecone wyniosły 2 031 791,00 zł.

Zadania zlecone obejmują:

1. **Świadczenia rodzinne** - system świadczeń rodzinnych jest wsparciem dla rodzin wychowujących dzieci oraz dla rodzin, w których znajduje się osoba niepełnosprawna wymagająca opieki i pomocy, spełniająca określone kryteria. Świadczenia rodzinne, czyli zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego, świadczenia opiekuńcze (tj. zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy), jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka (tzw. becikowe), świadczenie rodzicielskie, do których prawo nabywa się po spełnieniu kryteriów określonych w ustawie z dnia

28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych. W 2023 roku świadczenia rodzinne wypłacono dla 215 rodzin na kwotę 1 869 380,00 zł.

2. **Fundusz alimentacyjny** stanowi system wspierania osób uprawnionych do alimentów na podstawie tytułu wykonawczego w przypadku bezskutecznej egzekucji alimentów. W 2023 r. świadczenia z funduszu alimentacyjnego wypłacono 24 osobom uprawnionym na kwotę 121 137,00 zł. Prowadzono postępowanie wobec 20 dłużników alimentacyjnych. Kwoty zwrócone przez dłużników alimentacyjnych z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego wynoszą 167 315,00 zł, dochody gminy 47 184,00 zł.
3. **Świadczenia wychowawcze** - celem świadczenia wychowawczego jest częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowaniem dziecka, w tym z opieką nad nim i zaspokojeniem jego potrzeb życiowych. Ze świadczeń mogą skorzystać rodzice oraz opiekunowie dzieci do 18 roku życia. Świadczenie wychowawcze przysługuje w kwocie 500 zł miesięcznie na każde dziecko w rodzinie niezależnie od dochodu. W 2023 r. wypłacono świadczenia wnioskodawcom dla 2 dzieci (koordynacja systemów zabezpieczenia społecznego) na kwotę 41 274,00 zł.
4. **Karta Dużej Rodziny** - prawo do posiadania Karty przysługuje członkowi rodziny wielodzietnej, przez którą rozumie się rodzinę, w której rodzic (rodzice) lub małżonek rodzica mają lub mieli na utrzymaniu łącznie co najmniej troje dzieci bez względu na ich wiek. Prawo do posiadania karty przysługuje dziecku w wieku do ukończenia 18 roku życia, w wieku do ukończenia 25 roku życia w przypadku gdy dziecko uczy się w szkole lub szkole wyższej, bez ograniczeń wiekowych w przypadku dzieci legitymujących się orzeczeniem umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności. Prawo do posiadania karty przysługuje niezależnie od dochodu. W 2023 roku z programu skorzystało 62 rodzin, wydano 125 kart blankietowych i elektronicznych.

11.4. Przeciwdziałanie patologiom społecznym

1. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie - Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie w nowym składzie został powołany dnia 8 września 2023 r. W skład zespołu wchodzi specjaliści z różnych dziedzin (pedagog szkolny - przedstawiciel Szkoły Podstawowej w Strachosławiu, Szkoły Podstawowej w Czerniejowie i Szkoły Podstawowej w Kamieniu, kurator zawodowy ds. rodzinnych i nieletnich, kurator zawodowy ds. karnych, policjant, lekarz, członek Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, pracownicy socjalni). Pracuje on w oparciu o ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. W 2023 r. w 5 rodzinach wszczęto procedurę *Niebieskiej Karty*. Zespół tworzy grupy diagnostyczno-pomocowe, które wraz z pracownikami GOPS w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie podejmują działania zgodnie z procedurami postępowania.

Struktura osób objętych wsparciem grup roboczych prezentuje się następująco (**Tabela nr 25**).

Grupa docelowa		Liczba
Kobiety	ogółem	4
	w tym niepełnosprawne	0
	w tym starsze	1
Mężczyźni	ogółem	4
	w tym niepełnosprawne	0
	w tym starsze	0
Dzieci	ogółem	0

Zadania realizowane przez członków zespołu interdyscyplinarnego lub grupy roboczej w ramach procedury „Niebieskiej karty” obejmują:

- udzielanie pomocy osobie doznającej przemocy,
- podjęcie działań wobec osoby stosującej przemoc,
- opracowanie indywidualnego planu pomocy,

- rozstrzygnięcie o braku zasadności podejmowanych działań.

Realizacja zadań w zakresie wychowania w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi przez GOPS w Kamieniu polega na:

- wspieraniu osób i rodzin z problemami alkoholowymi,
- współpracy z Punktem Konsultacyjno-Informacyjnym w zakresie poradnictwa i terapii,
- współpracy z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Przeprowadzono 11 rozmów motywacyjnych z osobami uzależnionymi.

2. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii

Uchwałą Nr XL/256/2022 Rady Gminy Kamień z dnia 29 grudnia 2022 r. uchwalony został Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2023.

Na realizację Programu w roku 2023 wydatkowano kwotę 67 735,53 zł (w tym: 2 200 00 zł na przeciwdziałanie narkomanii)

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w 2023 roku określał szczegółowe zadania w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, nałożone na samorządy przez ustawę o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, która jest podstawowym aktem prawnym regulującym podejmowane działania w rozwiązywaniu problemów alkoholowych. Był kontynuacją zadań realizowanych w gminie Kamień. Stanowił spis działań będących jednocześnie zadaniami własnymi gminy w obszarze tych zagadnień społecznych.

Zakres programu wyznaczały z jednej strony istniejące potrzeby, z drugiej zaś możliwość ich realizacji. Szczególny nacisk w programie położono na prowadzenie wszelkich działań profilaktycznych dla dzieci i młodzieży, udzielanie pomocy terapeutycznej osobom uzależnionym od alkoholu, pomoc ofiarom przemocy domowej oraz wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych.

Podstawowymi celami niniejszego programu było zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych w gminie, zmniejszenie rozmiarów tych, które obecnie występują oraz zwiększenie zasobów niezbędnych do radzenia sobie z już istniejącymi problemami.

Realizacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych finansowana była z wpływów uzyskiwanych z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

W ramach realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych prowadzone były następujące działania:

- 1) warsztaty oraz programy profilaktyczne
- 2) działania interwencyjne w terenie polegające m.in. na:
 - kierowaniu odpowiednich wystąpień do sądu rejonowego, policji, prokuratury, urzędów, opieki społecznej, szkół;
 - objęciu opieką dziecko i/lub rodzinę w okresie krótko i długoterminowym;
 - monitorowaniu przebiegu sytuacji rodzinnej dzieci i rodziny oraz spraw w sądzie i innych instytucjach.
- 3) działaniach edukacyjno-informacyjnych i szkoleniowych.

Prowadzenie zajęć z dziećmi w przedszkolach oraz szkołach podstawowych, nt. przeciwdziałania patologiom społecznym takim jak: pomoc dziecku i rodzinie, w tym przeciwdziałanie przemocy na tle alkoholu oraz zajęcia w zakresie innych zagadnień zależnie od potrzeb, z rodzicami i różnymi grupami zawodowymi. Zajęcia te obejmują upowszechnianie wiedzy nt. przemocy fizycznej, psychicznej, seksualnej i mechanizmów przemocy oraz metod jej przeciwdziałania. Promują one zdrowy styl życia i prawidłowe funkcjonowanie rodziny.

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności dla dzieci i młodzieży.

W ramach tego działania:

- zrealizowano program profilaktyczny w szkołach podstawowych wraz z przeprowadzeniem badań ankietowych,
- przeprowadzono w szkołach podstawowych konkursy, warsztaty plastyczne.

Rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie udzielały:

- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kamieniu i Zespół Interdyscyplinarny działający przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Kamieniu,
- Interwencja policji w przypadkach wystąpienia przemocy w rodzinie,

– Pomoc w Punkcie Konsultacyjnym Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych prowadzonym przez specjalistę psychologa przy Ośrodku Zdrowia w Kamieniu.

Celem głównym Programu Przeciwdziałania Narkomanii było zwiększenie wiedzy na temat przyczyn i problemów narkotykowych, upowszechnienie wiedzy na temat leczenia, rehabilitacji, przeprowadzenie badań ankietowych wśród uczniów szkół.

W 2023 roku specjalista do spraw uzależnień przeprowadził w szkołach program z zakresu profilaktyki narkomanii, którego celem była diagnoza problemu oraz uświadomienie dzieci i młodzieży o konsekwencjach używania narkotyków i substancji psychoaktywnych.

Inne realizowane zadania:

1. Program „Czyste powietrze” - w 2023 r. wydano 91 zaświadczeń o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego.
2. Refundacja podatku VAT dla odbiorców paliw gazowych – w 2023 r. wpłynęło 9 wniosków. Kwota refundacji podatku wyniosła 1 542,62 zł.

12. BEZPIECZEŃSTWO

12.1. Ochrona przeciwpożarowa

Jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych działają na rzecz lokalnej społeczności oraz na obszarze innych gmin w przypadku wystąpienia szerszych działań ratowniczych.

Na terenie Gminy Kamień działają w formie stowarzyszeń 4 jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych, są to:

- Ochotnicza Straż Pożarna w Kamieniu (włączona w 2005 r. do Krajowego Systemu Ratowniczo Gaśniczego),
- Ochotnicza Straż Pożarna w Pławanicach,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Czerniejowie,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Strachosławiu.

Na ochronę przeciwpożarową w 2023 r. z budżetu gminy wydatkowano kwotę w wysokości 117.409,38 zł na: ekwiwalent, umowy zlecenia kierowców, ubezpieczenia pojazdów i członków OSP, usługi i zakupy (między innymi paliwa).

Asortyment zakupów z dotacji MSWiA i KG PSP, które jednostki pozyskały przedstawiają poniższe zestawienia:

Dotacja z WFOŚiGW w Lublinie

- 1) Drabina pożarnicza ZS 2100/3 - jedna sztuka,
- 2) Prądownica wodna - jedna sztuka,
- 3) Ubranie Koszarowe 4 częściowe - jeden komplet.

Wydatek został sfinansowany ze środków NFOŚiGW w celu realizacji zadania publicznego pod tytułem: „Zakup sprzętu, wyposażenia oraz środków ochrony indywidualnej służących do prowadzenia akcji ratowniczych i usuwania skutków zagrożeń na potrzeby OSP w Kamieniu”

Zakupu dokonano zgodnie z umową z dnia 17.10.2023 zgodnie z n/w kalkulacją:

- 1) kwota dotacji 15.000,00 zł
- 2) Środki własne OSP 132,69 zł

Dotacja na MDP OSP Kamień

- 1) Czapka z daszkiem MDP - cztery sztuki,
- 2) Hydronetka metalowa 10 L z węzłem i prądownicą - dwie sztuki,
- 3) Ubranie koszarowe MDP - cztery sztuki.

Wydatek został sfinansowany ze środków KG PSP w celu realizacji zadania publicznego pod tytułem: „Przygotowanie jednostek ochotniczych straży pożarnych do działań ratowniczo - gaśniczych”. kwota dotacji 4.000,00 zł, w całości pokryty z tych środków.

Dotacja z Komedy Głównej Państwowej Straży Pożarnej dla OSP Kamień na zadanie pod tytułem "Przygotowanie jednostek ochotniczych straży pożarnych do działań ratowniczo gaśniczych" uściślając jest to dotacja na organizację obozu dla Młodzieżowej Drużyny Pożarniczej OSP Kamień. Realizacji tego zadania dokonano zgodnie z poniższą Kalkulacją:

- 1) Dotacja 13.500,00 zł
- 2) Środki własne OSP Kamień 59,20 zł

DOTACJA dla OSP Kamień na remont strażnic.

W ramach środków z tej dokonano naprawy instalacji elektrycznej w pomieszczeniach remizy Ochotniczej Straży Pożarnej w Kamieniu. Wydatek został sfinansowany ze środków KG PSP w celu realizacji zadania publicznego pod tytułem: „Zapewnienie gotowości bojowej jednostki ochrony przeciwpożarowej włączonej do krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego”.

Zakupy zrealizowano zgodnie z niżej wymienioną kalkulacją:

- 1) kwota dotacji z budżetu 4.000,00 zł
- 2) Środki własne 25,00 zł

Zakupy ze środków własnych OSP

W ramach tych zakupu ze środków własnych OSP zakupiono sześć kpl. ubrań koszarowych dla pań z Kobiecej Drużyny Pożarniczej, a kolejne dziewięć pozyskano od sponsora. W ramach środków pozyskanych od sponsorów firm i osób prywatnych zakupiono dwadzieścia cztery komplety ubrań dla dzieci z Dziecięcej Drużyny Pożarniczej OSP Kamień.

W 2023 roku do OSP Kamień w ramach projektu pod nazwą „Dostosowanie Krajowego Systemu Ratowniczo – Gaśniczego na terenie województwa lubelskiego do zmian klimatycznych, zmian w środowisku naturalnym oraz zagrożeń cywilizacyjnych” w ramach programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027 wzbogaciła się o Quada na przyczepie o wartości 80.600 zł.

Pojazd został oficjalnie przekazany jednostce 24 listopada 2023 roku podczas uroczystości w Krasnymstawie.

W 2023 roku MSWiA przekazało dotacje dla poszczególnych OSP z terenu Gminy Kamień na realizację zadania „Przygotowanie jednostek ochotniczych straży pożarnych do działań ratowniczo - gaśniczych” wg poniższego zestawienia:

OSP STRACHOSŁAW

W ramach dotacji zakupiono na wyposażenie Ochotniczej Straży Pożarnej w Strachosławiu następujący sprzęt:

- 4) Buty specjalne strażackie typu skuter - trzy pary,
- 5) Rękawice strażackie - jedna para,

Wydatek został sfinansowany zgodnie z kalkulacją: kwota dotacji z budżetu 2.000,00 zł

OSP STRACHOSŁAW MDP

W ramach tej dotacji zakupiono na wyposażenie Ochotniczej Straży Pożarnej w Strachosławiu następujący asortyment:

- 1) Ubranie Koszarowe MDP - dziewięć kompletów,
- 2) Czapka z daszkiem MDP - dziewięć sztuk,
- 3) Wąż W52-15 spięty noszakiem - dwa komplety.

Wydatek został sfinansowany zgodnie z kalkulacją: kwota dotacji z budżetu 3.000,00 zł,

OSP CZERNIEJÓW

Wymieniony poniżej sprzęt zakupiono na wyposażenie Ochotniczej Straży Pożarnej w Czerniejowie.

- 1) Kominiarka Strażacka - cztery sztuki,
- 2) Buty strażackie gumowe - trzy pary,
- 3) Spodniobuty standard str. - jedna para.

Wydatek został sfinansowany zgodnie z kalkulacją: kwota dotacji z budżetu 2.000,00 zł

OSP PŁAWANICE

W ramach tej dotacji zakupiono na wyposażenie Ochotniczej Straży Pożarnej w Pławanicach

- 1) Hełm strażackich Calisia - dwie sztuki.

Zakupu dokonano zgodnie z kalkulacją: kwota dotacji z budżetu 2.000,00 zł

Jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych Gminy Kamień uczestniczyły w 30 zdarzeniach. Głównie dotyczy to OSP Kamień, pozostałe jednostki uczestniczyły w akcjach sporadycznie.

Łącznie jednostki OSP z Gminy Kamień dysponują 6 pojazdami specjalnymi, tj.:

- OSP Kamień: Jelcz GCBA - 6/32, Ford Transit, Mercedes ATEGO, Quad Polaris 570.
- OSP Strachosław: Volkswagen,
- OSP Pławanice: Volkswagen,
- OSP Czerniejów: Volkswagen.

12.2. Analiza popełnionych przestępstw i wykroczeń

Bezpośrednio odpowiedzialnymi za zabezpieczenie prewencyjne w gminie Kamień są policjanci z Komendy Miejskiej Policji w Chełmie.

Priorytetami dotyczącymi poprawy stanu bezpieczeństwa i porządku publicznego w 2023 r. były:

- utrzymanie niskiego poziomu zagrożenia przestępczością oraz dalsza poprawa wykrywalności przestępstw, głównie tych najbardziej uciążliwych społecznie,
- poprawa bezpieczeństwa w ruchu drogowym, zwiększenie obecności służb patrolowych w miejscach szczególnie zagrożonych w celu zmniejszenia liczby zdarzeń drogowych,
- reagowanie na wszelkie zachowania negatywnie wpływające na poczucie bezpieczeństwa,
- przeciwdziałanie przemocy w rodzinie we współpracy z odpowiednimi organami i urzędami,

Zagrożenie przestępczością

W analizowanym okresie na terenie gminy Kamień stwierdzono 28 przestępstw, których wykrywalność ukształtowała się na poziomie 71,4 %.

Najbardziej uciążliwe dla społeczeństwa są przestępstwa skierowane przeciwko osobie, życiu, zdrowiu oraz mieniu. Na ogólną liczbę ujawnionych przestępstw duży wpływ mają te o charakterze gospodarczym, do których zaliczamy oszustwa i przestępstwa internetowe.

Na stan bezpieczeństwa i porządku publicznego istotny wpływ ma zagrożenie wykroczeniami. W analizowanym okresie na terenie gminy Kamień ujawniono 127 wykroczeń, nie wliczając wyników osiągniętych przez Wydział Ruchu Drogowego KMP w Chełmie.

Z przestępstw szczególnie uciążliwych społecznie na przestrzeni ostatnich lat najwięcej odnotowano w następujących kategoriach:

- kradzież z włamaniem -2
- uszkodzenie rzeczy -1,
- ustawy o narkomanii -2
- uszkodzenie ciała -1,
- przestępstwa znęcania się nad rodziną -3,
- przestępstwa gospodarcze -8.

Skierowano 11 wniosków o ukaranie do sądu i nałożono 60 mandatów karnych.

Bezpieczeństwo w ruchu drogowym

W 2023 r. na terenie gminy doszło do 31 kolizji drogowych, ponadto odnotowano 1 wypadek drogowy. Zatrzymano 2 nietrzeźwych kierujących pojazdami mechanicznymi.

Działania prewencyjne

W ubiegłym roku policjanci z KM Policji w Chełmie na terenie gminy Kamień przeprowadzili łącznie 341 interwencji (w tym 45 domowych), w wyniku których doprowadzili 7 osób do wytrzeźwienia oraz założyli 7 Niebieskich kart.

Ponadto policjanci z KM Policji w Chełmie podczas codziennej służby realizowali szereg innych działań mających wpływ na eliminowanie oraz zapobieganie popełnianiu przestępstw i wykroczeń, między innymi poprzez spotkania z dziećmi, młodzieżą, pedagogami oraz z rodzicami, w czasie których poruszano problemy zagrożeń związanych z uzależnieniami od alkoholu i narkotyków. Przestrzegano przed skutkami

łamania prawa, omawiano również problematykę odpowiedzialności rodziców za małoletnie dzieci zgodnie z przepisami zawartymi w kodeksie rodzinnym i opiekuńczym.

Organizowano spotkania z mieszkańcami gminy dotyczące dokonywania oszustw metodą „na wnuczka” czy też „na policjanta”.

W 2023 r. funkcjonariusze KMP w Chełmie przeprowadzili na terenie gminy Kamień łącznie 55 spotkań. Zadania realizowane przez policjantów Komendy Miejskiej policji w Chełmie przełożyły się na spadek przestępstw pospolitych w porównaniu do adekwatnego okresu 2022 r.

Spadek ujawnionych przestępstw wynika z poprawy bezpieczeństwa oraz porządku publicznego na terenie gminy Kamień. Duża ilość spotkań z mieszkańcami oraz działania prewencyjne przyczyniły się na spadek przestępstw z cyberoszustami.

Z informacji Policji wynika, że Gmina Kamień jest jedną z bezpieczniejszych gmin w Powiecie.